

บทที่ 5

กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง”

ในบทที่ 5 ผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ในบทที่ 4 เรื่องหมวดคำและความหมายของคำว่า “ยัง” ในสมัยต่าง ๆ มาวิเคราะห์กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง”

การศึกษากระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบการวิเคราะห์ที่ Bybee Perkins และ Pagliuca (1994: 23-24) ได้เสนอไว้ ดังนี้

“The study of grammaticization¹ as applied here and in other recent works, such as Heine, Claudi, and Hünemeyer 1991b, provides a new approach to the understanding of grammar: by studying the pathways and mechanisms of the creation of grammatical morphemes, ...”

หมายความว่า การศึกษาเรื่องการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในงานวิจัยระยะหลัง ๆ ศึกษาทั้งเส้นทางและกลไกของกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงแบ่งการศึกษาในบทนี้ออกเป็น 3 หัวข้อ หัวข้อ 5.1 คือ เรื่องกลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” หัวข้อ 5.2 คือ เรื่องเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” และหัวข้อสุดท้าย คือ ภาพรวมของการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ดังนี้

5.1 กลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง”

การวิเคราะห์กลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ตามแนวคิดหรือทฤษฎีที่ Bybee, Perkins และ Pagliuca (1994) และ Bybee (2003) ได้เสนอไว้ เนื่องจากทั้ง 2 แนวคิดนี้มีการเน้นประเด็นการศึกษาไว้อย่างชัดเจน กล่าวคือ Bybee, Perkins และ Pagliuca (1994) เน้นที่การเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย ส่วน Bybee (2003) เน้นที่การเปลี่ยนแปลงด้านหน้าที่ทางไวยากรณ์

5.1.1 กลไกการเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย

Bybee, Perkins และ Pagliuca (1994: 281-297) ได้กล่าวถึงกลไกการเปลี่ยนแปลงด้านความหมาย (mechanisms of semantic change) ที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ ไว้ 5 กลไก ได้แก่ การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ (metaphorical extension)

¹Campbell และ Janda (2001: 94) กล่าวว่า คำว่า “grammaticalization” หรือ “grammaticization” ต่างก็อ้างถึงสิ่งเดียวกัน โดยไม่มีความแตกต่างทางด้านความหมาย

การอนุมาน (inference) การเกิดความหมายทั่วไป (generalization) การกลมกลืนทางความหมาย (harmony) และการดูดซับความหมายปริบท (absorption of contextual meaning)

ในกรณีของคำว่า “ยัง” ผ่านกลไกการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายตามแนวคิดของ Bybee, Perkins และ Pagliuca (1994) จำนวน 3 กลไก ได้แก่ การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ การเกิดความหมายทั่วไป และการดูดซับความหมายปริบท ดังนี้

5.1.1.1 การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ (metaphorical extension)

Bybee, Perkins และ Pagliuca (1994: 283-285) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ไว้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงความหมายจากวงความหมายที่มีความเป็นรูปธรรมมากกว่า ไปสู่วงความหมายที่เป็นนามธรรมมากกว่า อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าลักษณะสำคัญของกลไกนี้ จะต้องเป็นการเปลี่ยนแปลงความหมายแบบข้ามจากวงความหมายหนึ่งไปอีวงความหมายหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม Bybee, Perkins และ Pagliuca (1994) ไม่ได้กล่าวถึงการจัดลำดับความ เป็นนามธรรมของอุปลักษณ์ไว้ว่าวงความหมายใดมีความเป็นนามธรรมมากหรือน้อยกว่ากัน ดังนั้นในงานวิจัยนี้ จึงใช้การจัดลำดับความ เป็นนามธรรมของอุปลักษณ์ที่ Heine, Claudi และ Hünemeyer (1991) ได้เสนอไว้ ซึ่งมีลักษณะที่เป็นสากล เนื่องจากศึกษาจากภาษาต่าง ๆ ทั่วโลก

Heine, Claudi และ Hünemeyer (1991: 48, 55) ได้กล่าวถึงหมวดหมู่อุปลักษณ์ (categorical metaphors) ไว้จำนวน 6 กลุ่ม ดังนี้

หมวดหมู่ที่ 1 มนุษย์ (person)

หมวดหมู่ที่ 2 วัตถุ (object)

หมวดหมู่ที่ 3 กิจกรรม (activity) หรือกระบวนการ (process) หมวดหมู่นี้เกี่ยวข้องกับ Lyons (1997: 483) เรียกว่า “เหตุการณ์พลวัต” (dynamic situation)

หมวดหมู่ที่ 4 พื้นที่ (space)

หมวดหมู่ที่ 5 เวลา (time)

หมวดหมู่ที่ 6 คุณสมบัติ/ลักษณะนามธรรม (quality) ได้แก่ เหตุการณ์ทรงสภาพ (static situation) และลักษณะนามธรรม (non-physical concept)

เมื่อนำหมวดหมู่อุปลักษณ์ทั้ง 6 กลุ่มข้างต้น มาจัดลำดับความ เป็นนามธรรม จาก นามธรรมน้อยไปสู่นามธรรมมาก เรียงลำดับได้ ดังนี้

มนุษย์ → วัตถุ → กิจกรรม/กระบวนการ → พื้นที่ → เวลา → คุณสมบัติ/ลักษณะนามธรรม

ในกรณีของคำว่า “ยัง” พัฒนาการในเชิงประวัติไม่ได้แสดงว่าการขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์มีการเรียงลำดับอย่างไร เนื่องจากพบการปรากฏของคำว่า “ยัง” ที่จัดให้อยู่ในหมวดหมู่อุปลักษณ์ได้เกือบทั้ง 6 หมวด ในสมัยเดียวกัน ในที่นี้จะยกตัวอย่างการปรากฏร่วมกับประธานในความหมายต่าง ๆ ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ในสมัยอยุธยาถึงสมัยรัชกาลที่ 3 ดังนี้

- (1) จนกลางปีณลุไต้ย็นข่าวราชการกัมพูชา ว่าเขมรคงยกมาล้อมพุทไธเพชร ยังแต่
 ลูกองค์โตนองค์เองได้ ๙ ขวบว่าราชการอยู่
 (จดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทรเทวี)
 (กรมศิลปากร, 2501: 11)

ตัวอย่างที่ (1) คำกริยา “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลี “ลูกองค์โตนองค์เอง” ซึ่งจัดอยู่ในหมวดหมู่อุปลักษณ์ที่ 1 คือ หมวดหมู่มนุษย์

- (2) แลเสียบียงอาหารตั้งแต่ด่านลำจากขึ้นไปจนถึงเมืองสีมุ่ม อ้ายลาวเผาเสียส่วน
 หนึ่ง ยัง ๒ ส่วน
 (จดหมายเหตุ รัชกาลที่ 3 เล่ม 3)
 (กรมศิลปากร, 2530: 37)

ตัวอย่างที่ (2) คำกริยา “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลี “เสียบียงอาหาร” ซึ่งจัดอยู่ในหมวดหมู่อุปลักษณ์ที่ 2 คือ หมวดหมู่วัตถุ

- (3) ระยะทางที่ได้มาจากเอเด็น ๓๗๖ ไมล์ ยังอีก ๑๑๒๙ ไมล์ จะถึงเมืองสุเอส
 (จดหมายเหตุเสด็จพระราชดำเนินประพาสทวีปยุโรป ครั้งที่ 2 เล่ม 1)
 (สิริพงษ์ อรุณไพโรจน์, บรรณาธิการ, 2547: 102)

ตัวอย่างที่ (3) คำกริยา “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลี “ระยะทาง” ซึ่งจัดอยู่ในหมวดหมู่อุปลักษณ์ที่ 4 คือ หมวดหมู่พื้นที่

- (4) ทรงตรัสถามว่า เสาเรืออย่างนี้เข้าไซ้ไปกี่ปีเขาจึงเปลี่ยน พระยาโชฎีกกราบทูล
 ว่า ไซ้ไป ๖ ปีแล้วก็เปลี่ยนเสียทีหนึ่ง รับสั่งว่า เสาเรือลำนี้ก็ไซ้มาได้ ๕ ปีแล้ว
ยังอีกปีหนึ่งจึงจะครบ ๖ ปี ถ้าไม่ไว้ใจก็คิดตามช่วยเข้าก็ดี ตามเป็นเปลาะ ๆ
 ขึ้นไปก็เห็นจะมันคงไซ้ไปได้
 (หลวงอุดมสมบัติ, 2530: 82)

ตัวอย่างที่ (4) คำกริยา “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลี “(เวลา)อีกปีหนึ่ง” ซึ่งจัดอยู่ในหมวดหมู่อุปลักษณ์ที่ 5 คือ หมวดหมู่เวลา

- (5) ทรงพระกรุณาพระราชปจฉาสืบต่อไปว่า ผู้มีศรัทธาแต่ก่อนถวายส่วยสัตตพัฒนากร คำที่เรียกสวณไร่นา อุกติเป็นกัลปนาบุชาไว้เป็นของ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สำหรับอารามใด ๆ ก็ดี บัดนี้พระพุทธรูปพระสถูปเจดีย์วัดวาอาราม ทั้งปวงก็ยับเยินสาบสูญไปเป็นอันมาก และพระธรรมพระสงฆ์ผู้รักษาพยาบาล ก็หาไม่ได้ ยังแต่คำเรียกสวณไร่นาส่วยสัตตพัฒนากรนั้น ชอบจะเอาของนั้นไป กระทำประการใดจึงจะสมควรหาโทษมิได้

(พระราชปจฉาในรัชกาลที่ 1)

(พระราชปจฉา เล่ม 1, 2513: 50-51)

ตัวอย่างที่ (5) คำกริยา “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลี “คำเรียกสวณไร่นาส่วยสัตตพัฒนากร” ซึ่งจัดอยู่ในหมวดหมู่อุปลักษณะที่ 6 คือ หมวดหมู่คุณสมบัติ/ลักษณะนามธรรม

แม้ผลการวิจัยจากการศึกษาข้อมูลในเชิงประวัติจะไม่สามารถระบุได้ว่าหมวดหมู่อุปลักษณะใดเกิดขึ้นก่อนหรือหลัง แต่หากพิจารณาจากแนวคิดที่ Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991) เสนอไว้ ประธานในความหมายต่าง ๆ ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ น่าจะมีการเรียงลำดับความเป็นนามธรรมจากนามธรรมน้อยไปมากได้ ดังนี้

กริยา “ยัง ₁ ” ¹	→	กริยา “ยัง ₂ ”	→	กริยา “ยัง ₄ ”	→	กริยา “ยัง ₅ ”	→	กริยา “ยัง ₆ ”
[+มีอยู่]		[+มีอยู่]		[+มีอยู่]		[+มีอยู่]		[+มีอยู่]
[+ประธาน_] [+_ประธาน]		[+ประธาน_] [+_ประธาน]		[+ประธาน_] [+_ประธาน]		[+ประธาน_] [+_ประธาน]		[+ประธาน_] [+_ประธาน]
[+มนุษย์_] [+_มนุษย์]		[+วัตถุ_] [+_วัตถุ]		[+พื้นที่_] [+_พื้นที่]		[+เวลา_] [+_เวลา]		[+ลักษณะนามธรรม_] [+_ลักษณะนามธรรม]

แผนภูมิที่ 9 แสดงการขยายความหมายเชิงอุปลักษณะของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’

ตามแนวคิดของ Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991)

คำกริยา “ยัง” ที่ปรากฏร่วมกับประธานที่เป็นมนุษย์น่าจะเกิดขึ้นก่อน เนื่องจากมีความเป็นนามธรรมน้อยที่สุดหรือมีความเป็นรูปธรรมมากที่สุด จากนั้นจึงขยายความหมายเชิงอุปลักษณะไปสู่ประธานที่มีความเป็นนามธรรมมากขึ้น ได้แก่ นามวลีที่เป็นวัตถุ พื้นที่ เวลา และลักษณะนามธรรม ตามลำดับ

นอกจากนี้ Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991) ยังได้จัดลำดับความเป็นนามธรรมของคำบ่งชี้การก (case marking) ไว้โดยเฉพาะ ซึ่งสามารถนำมาพิจารณาลำดับความเป็นนามธรรมของคำบุพบทในภาษาไทยได้ เนื่องจากคำบุพบทถือว่าเป็นคำบ่งชี้การกประเภทหนึ่ง

Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991: 187-189) ได้กล่าวว่า ความเป็นนามธรรมของคำบ่งชี้การกจะมีการเรียงลำดับจากความหมายที่มีความเป็นนามธรรมน้อยไปมาก ดังนี้

¹ตัวเลข หมายถึง ลำดับของหมวดหมู่อุปลักษณะ ตามแนวคิดของ Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991)

ความสัมพันธ์กับพื้นที่ (spatial relations)	→	ความสัมพันธ์กับมนุษย์ (human relations)	→	ความสัมพันธ์กับสิ่งไม่มีชีวิต (inanimate relations)
---	---	--	---	--

คำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นพื้นที่ (spatial relations) ได้แก่ การก 'สถานที่' (locative) การก 'แหล่งที่มา' (ablative) เป็นต้น

คำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นมนุษย์ (human relations) ได้แก่ การก 'ผู้ทรงรับ' (dative) การก 'ผู้รับประโยชน์' (benefactive) เป็นต้น

คำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต (inanimate relations) ได้แก่ การก 'เวลา' (time) การก 'ลักษณะอาการ' (manner) เป็นต้น

เมื่อนำความสัมพันธ์ระหว่างคำบุพบท "ยัง" กับนามวลีที่ตามหลัง มาเทียบกับแนวคิดเรื่องคำบ่งชี้การกที่ Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991) ได้เสนอไว้ จะสามารถสรุปได้ดังนี้

คำบุพบท "ยัง" ที่ตามด้วยนามวลีที่แสดงความหมายว่าเป็น 'สถานที่' ([+__สถานที่]) ได้แก่ คำบุพบท "ยัง" ที่มีความหมายบ่งการก 'สถานที่' และ 'จุดหมายที่เป็นสถานที่' จัดให้อยู่ในกลุ่มของคำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นพื้นที่

คำบุพบท "ยัง" ที่ตามด้วยนามวลีที่แสดงความหมายว่าเป็น 'มนุษย์' ([+__มนุษย์]) ได้แก่ คำบุพบท "ยัง" ที่มีความหมายบ่งการก 'จุดหมายที่เป็นมนุษย์' จัดให้อยู่ในกลุ่มของคำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นมนุษย์

คำบุพบท "ยัง" ที่ตามด้วยนามวลีที่แสดงความหมายว่าเป็น 'เวลา' ([+__เวลา]) ได้แก่ คำบุพบท "ยัง" ที่มีความหมายบ่งการก 'จุดหมายที่เป็นเวลา' จัดให้อยู่ในกลุ่มของคำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต

จากการศึกษาข้อมูลเชิงประวัติของคำว่า "ยัง" ผู้วิจัยพบว่าพัฒนาการของคำบุพบท "ยัง" มีลักษณะที่สอดคล้องกับการเรียงลำดับที่ Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

สุโขทัย	→	อยุธยา - ร.3	→	ร.4 - ร.5	→	ร.6 - ร.8	→	ปัจจุบัน
		[+การกสถานที่]		[+การกสถานที่]		[+การกสถานที่]		
[+การกจุดหมายสถานที่]		[+การกจุดหมายสถานที่]		[+การกจุดหมายสถานที่]		[+การกจุดหมายสถานที่]		[+การกจุดหมายสถานที่]
		[+การกจุดหมายมนุษย์]		[+การกจุดหมายมนุษย์]		[+การกจุดหมายมนุษย์]		[+การกจุดหมายมนุษย์]
		[+การกจุดหมายเวลา]		[+การกจุดหมายเวลา],[+จำนวน]		[+จำนวน]		[+จำนวน]

แผนภูมิที่ 10 แสดงพัฒนาการด้านความหมายของคำบุพบท "ยัง" ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน

ในสมัยสุโขทัย พบว่านามวลีที่ตามหลังคำบุพบท "ยัง" มีความหมายว่าเป็น 'สถานที่' เท่านั้น ได้แก่ คำบุพบท "ยัง" ที่บ่งการก 'จุดหมายที่เป็นสถานที่' ดังตัวอย่าง

- (6)หาศรัทธาปรารถนา.....ยาทศบารมี.....ทำ
พระ.....แต่ปลุกพระศรีมหาโพธิ.....อวาสน์แดนนครสระหลวงมีพุทธ
ปฏิมา พระศรี.....สนา มหาสะพานไว้คนผู้ตัดต้นน้ำล้างดินผู้สงฆ์.....
รักษา จึงคลายยังสุโขทัย (ศรี)สังขนาลัยกระทำสมภารบารมี.....พระ
มหาธาตุคลาดยังฝาง แพล ระพูน ดาก เชียง.....รอดถึงดงที่โปรดช้าง ...

(ศิลาจารึกวัดเขากบ ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 7-15)

(กรมศิลปากร, 2526: 187)

ต่อมาในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 และในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 พบว่าคำบุพบท “ยัง” มีความหมาย 4 ความหมาย ได้แก่ ความหมายบ่งการก ‘สถานที่’ การก ‘จุดหมายที่เป็นสถานที่’ การก ‘จุดหมายที่เป็นมนุษย์’ และการก ‘จุดหมายที่เป็นเวลา’ แสดงให้เห็นว่าคำบุพบท “ยัง” สามารถปรากฏร่วมกับนามวลีได้หลากหลายขึ้น จากเดิมที่ในสมัยสุโขทัยคำบุพบท “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลีที่มีความหมายว่าเป็นสถานที่ได้อย่างเดียว เมื่อมาถึงในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 และสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 ก็สามารถปรากฏร่วมกับนามวลีที่มีความหมายว่าเป็นมนุษย์และเวลาได้ด้วย ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 ดังตัวอย่าง

คำบุพบท “ยัง” ที่บ่งการก ‘สถานที่’

- (7) เข้า ๒.๒๕ ลงเรือเล็กไปท่าแร่แล้วไปท่าอ้ายเสือ ถ้าค้างคววดอน ดูนกทำรัง
แล้วกลับ ถึงเรือ ๕.๐๕ กินเช้าแล้วบ่าย ๑.๓๐ ออกเรือจากท่าเทวดาไปปากพูน
๓.๔๘ ถึงปากพูนจอดเรือยังที่พักหน้าที่ว่าการอำเภอ

(จดหมายระยะทางไปตรวจราชการแหลมมลายู ร.ศ. 121)

(สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์, 2540: 50)

คำบุพบท “ยัง” ที่บ่งการก ‘จุดหมายที่เป็นสถานที่’

- (8) ทูตานุทูตขึ้นเสด็จบ้าง คานหามบ้าง ชีม้าบ้าง ตามควรแก่บรรดาศักดิ์ มี
กระบวนช้างม้าและพลเดินเท้ายังพระราชวัง

(จดหมายเหตุเรื่องราวทูตไทยไปประเทศอังกฤษ พ.ศ. 2400)

(หม่อมราชูทย, 2461: 17)

คำบุพบท “ยัง” ที่บ่งการก ‘จุดหมายที่เป็นมนุษย์’

- (9) จดหมายมายังกรมวจักร ให้บอกพวกชาวนาฬิกาแลแสงหอก ดาบตรวจตั้ง
โมงให้ถูกเวลาตังนี้ ไปกว่าจะสิ้นเดือน

(พระราชหัตถเลขา พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)

(พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2549: 38)

คำบุพบท “ยัง” ที่บ่งการก ‘จุดหมายที่เป็นเวลา’

- (10) ช้างนี้แต่ก่อนก็เคยเที่ยวอยู่ใกล้บ้านคนเคยเห็นคนใกล้ ๆ เนิ่ง ๆ ตั้งแต่ได้มา
แล้วคนก็ล้อมดูยังค่ำ ๆ จึงคุ้นคนเร็วไม่ตื่น

(พระราชหัตถเลขา พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฉบับที่ 20)

(พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2521: 361)

นอกจากนี้ ในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 ยังพบตัวอย่างคำว่า “ยัง” แล้วตามด้วยนามวลีที่แสดงความหมาย ‘เวลา’ ซึ่งปรากฏอยู่ในรูปสำนวน “(วัน)ยังคำ” ที่มีความหมายว่า ‘ทั้งวัน’ หรือ ‘อย่างแน่นนอน’ และสำนวน “(คืน)ยังรุ่ง” ที่มีความหมายว่า ‘ทั้งคืน’ ควบคู่ไปกับคำบุพบท “ยัง” ที่แสดงความหมายบ่งการก ‘จุดหมายที่เป็นเวลา’

จากนั้นในสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ความหมายของคำบุพบท “ยัง” ได้ลดลงเหลือเพียง 3 ความหมาย ได้แก่ ความหมายบ่งการก ‘สถานที่’ การก ‘จุดหมายที่เป็นสถานที่’ และการก ‘จุดหมายที่เป็นมนุษย์’ ส่วนคำบุพบท “ยัง” ที่มีความหมายบ่งการก ‘จุดหมายที่เป็นเวลา’ ไม่ปรากฏให้เห็นในตัวอย่างข้อมูลที่นำมาศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะคำบุพบท “ยัง” ที่มีความหมายบ่งการก ‘จุดหมายที่เป็นเวลา’ นี้ น่าจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของสำนวน “(วัน)ยังคำ” หรือ “(คืน)ยังรุ่ง” อย่างสมบูรณ์แล้วตั้งแต่สมัยนี้เป็นต้นไป

ในสมัยปัจจุบัน ความหมายของคำบุพบท “ยัง” ก็ลดลงไปอีก จนเหลือเพียง 2 ความหมาย ได้แก่ ความหมายบ่งการก ‘จุดหมายที่เป็นสถานที่’ และการก ‘จุดหมายที่เป็นมนุษย์’ ส่วนคำบุพบท “ยัง” ที่มีความหมายบ่งการก ‘สถานที่’ ไม่ปรากฏให้เห็นในตัวอย่างข้อมูลที่นำมาศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะคำบุพบท “ยัง” ในสมัยปัจจุบันต้องปรากฏร่วมกับคำแสดงการเคลื่อนที่เสมอ โดยเฉพาะคำว่า “ไป” และ “มา” จึงทำให้ความหมายบ่งการก ‘สถานที่’ ไม่ปรากฏในปัจจุบัน เนื่องจากคำบุพบท “ยัง” ที่มีความหมายบ่งการก ‘สถานที่’ จะปรากฏร่วมกับคำกริยาที่แสดงการอยู่กับที่เท่านั้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคำบุพบท “ยัง” ที่ปรากฏในสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 และในสมัยปัจจุบัน จะมีความหมายไม่เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาจากนามวลีที่ปรากฏร่วมกับคำบุพบท “ยัง” พบว่ามีลักษณะเหมือนกัน คือ นามวลีที่ปรากฏร่วมกับคำบุพบท “ยัง” ในทั้ง 2 สมัย มีความหมายว่าเป็นสถานที่และมนุษย์เท่านั้น

พัฒนาการด้านการปรากฏร่วมกับนามวลีของคำบุพบท “ยัง” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน สรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

สุโขทัย	→	อยุธยา - ร.3	→	ร.4 - ร.5	→	ร.6 - ร.8	→	ปัจจุบัน
[+_สถานที่]		[+_สถานที่]		[+_สถานที่]		[+_สถานที่]		[+_สถานที่]
		[+_มนุษย์]		[+_มนุษย์]		[+_มนุษย์]		[+_มนุษย์]
		[+_เวลา]		[+_เวลา], สำนวน		สำนวน		สำนวน

แผนภูมิที่ 11 แสดงพัฒนาการด้านการปรากฏร่วมกับนามวลีของคำบุพบท “ยัง” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน

จากแผนภูมิข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นพื้นที่ ([+__สถานที่]) เป็นคำบ่งชี้การกที่เกิดขึ้นก่อน คือ ปรากฏให้เห็นตั้งแต่สมัยสุโขทัย จากนั้น คำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นมนุษย์ ([+_มนุษย์]) และเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ([+_เวลา]) ก็เกิดขึ้นเป็นลำดับต่อมา เนื่องจากเพิ่งปรากฏครั้งแรกในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในเชิงประวัติไม่ได้แสดงให้เห็นว่าระหว่างคำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นมนุษย์ ([+_มนุษย์]) กับคำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิต ([+_เวลา]) คำบ่งชี้ใดเกิดขึ้นก่อน แต่หากพิจารณาจากแนวคิดที่ Heine, Claudi และ Hünne Meyer (1991) ได้เสนอไว้ คำบ่งชี้การกที่แสดงความสัมพันธ์กับนามวลีที่เป็นมนุษย์ ([+_มนุษย์]) ก็น่าจะเกิดขึ้นก่อน เพราะมีความเป็นรูปธรรมมากกว่า

5.1.1.2 การเกิดความหมายทั่วไป (generalization)

Bybee, Perkins และ Pagliuca (1994: 289-293) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการเกิดความหมายทั่วไปไว้ว่าเป็นการสูญเสียความหมายเดิมที่มีความเฉพาะเจาะจงไป จนมีความหมายกลาง ๆ หรือมีความทั่วไปมากขึ้น ทำให้สามารถใช้คำได้ในบริบทที่กว้างขึ้นและเกิดร่วมกับคำอื่น ๆ ได้หลากหลายขึ้น

ในกรณีของคำว่า “ยัง” ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าผ่านกลไกการเกิดความหมายทั่วไปมีดังนี้

5.1.1.2.1 คำกริยา “ยัง” หมายถึง ‘มีชีวิต’ → ‘เหลือ’ → ‘มี’

คำว่า “ยัง” ที่ผ่านกลไกการเกิดความหมายทั่วไปกรณีแรก คือ การเกิดความหมายทั่วไปของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งมีความหมายย่อย 3 ความหมาย ได้แก่ ความหมายว่า ‘มีชีวิต’ ‘เหลือ’ และ ‘มี’ เมื่อนำความหมายย่อยทั้ง 3 ความหมายนี้ มาวิเคราะห์ด้วยกลไกการเกิดความหมายทั่วไป จะสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

คำกริยา “ยัง ₁ ” [+มีชีวิต]	→	คำกริยา “ยัง ₂ ” [+เหลือ]	→	คำกริยา “ยัง ₃ ” [+มี]
[+บริบทที่มีวลี ‘ตาย’]		[+บริบทที่มีวลี ‘ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งน้อยลง’]		[+บริบทแสดง ‘การมีอยู่’ ของประธาน]
[+บริบทที่มีวลี ‘อายุ’]		[+บริบทที่มีวลี ‘สิ้นสุดเหตุการณ์’]		

แผนภูมิที่ 12 แสดงการเกิดความหมายทั่วไปของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’

¹บริบทที่มีวลี ‘ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งน้อยลง’ นี้ ครอบคลุมไปถึงบริบทที่มีวลี ‘ตาย’ ด้วย

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีชีวิต’ จะปรากฏในบริบทที่จำกัด คือ บริบทที่มีกริยาวลีที่แสดงความหมายว่า ‘ตาย’ หรือในบริบทที่มีวลีที่แสดงความหมายเกี่ยวกับ ‘อายุ’

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘เหลือ’ จะปรากฏในบริบทที่มีการระบุขอบเขตของสิ่งใดสิ่งหนึ่งไว้อย่างชัดเจน แล้วแสดงว่าขอบเขตนั้นได้ลดลงไปจากเดิมหรือยังมีส่วนที่คงค้างอยู่ บริบทเช่นนี้มักจะปรากฏกริยาวลีที่แสดงความหมายว่า ‘ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งน้อยลง’ หรือ ‘สิ้นสุดเหตุการณ์’ อีกทั้งยังปรากฏในบริบทที่มีกริยาวลีที่แสดงความหมายว่า ‘ตาย’ ได้ด้วย เนื่องจากกริยา “ตาย” ก็เป็นกริยาที่มีความหมายว่า ‘ทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งน้อยลง’ แบบหนึ่ง โดยสิ่งที่ลดน้อยลงไป คือ ชีวิตนั่นเอง

ส่วนคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มี’ นั้น จะปรากฏในบริบทที่กว้างกว่า 2 ความหมายข้างต้น คือ บริบทใดก็ได้ที่แสดงการมีอยู่ของนามวลีที่เป็นประธานทั้งที่เป็นสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต

จากข้อมูลพบว่า พัฒนาการของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ในเชิงประวัติ นั้น มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการที่พิจารณาด้วยกลไกการเกิดความหมายทั่วไปข้างต้น ดังนี้

สุโขทัย	→	อยุธยา ถึง ร.3	→	ร.4 ถึง ร.5	→	ร.6 ถึง ร.8	→	ปัจจุบัน
[+มีชีวิต]		[+มีชีวิต]						
[+เหลือ]		[+เหลือ]		[+เหลือ]				-
		[+มี]		[+มี]		[+มี]		

แผนภูมิที่ 13 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’

ในสมัยสุโขทัยพบเฉพาะตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีชีวิต’ หรือ ‘เหลือ’ ดังตัวอย่าง

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีชีวิต’ หรือ ‘เหลือ’

- (11) เมื่อพระเป็นเจ้าได้เป็นพระพุทธรุ วันนั้นชนมาพิธี เราคคนี่ยังในร้อยปีเลย เมื่อ
นั้นแลมาถึงบัดนี้ว่าไชรัชนม์เราคคนคลาจากร้อยปีแลบัดนี้ถอยปีหนึ่งไปแล
ยังแต่เก้าสิบเก้าปีตาย

(ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 15-18)

(กรมศิลปากร, 2526: 30)

ต่อมาในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 พบว่าคำกริยา “ยัง” มีความหมายที่หลากหลายขึ้น เพราะมีทั้งคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีชีวิต’ ‘เหลือ’ และ ‘มี’ ดังตัวอย่าง

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีชีวิต’ หรือ ‘เหลือ’

- (12) ณ เดือนอ้ายมีศุภอักษรขึ้นไปถึงเจ้าฟ้ากษัตริย์ศึก ว่าสำเร็จการศึกษาแล้วให้กลับมา บุตรนั้นเสียแล้วยังแต่หลานเป็นผู้ชาย

(จดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทรเทวี)

(กรมศิลปากร, 2501: 9)

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘เหลือ’

- (13) แลเสบียงอาหารตั้งแต่ด่านสำจากขึ้นไปจนถึงเมืองสีมม อ้ายลาวเผาเสียส่วนหนึ่ง ยัง ๒ ส่วน

(จดหมายเหตุ รัชกาลที่ 3 เล่ม 3)

(กรมศิลปากร, 2530: 37)

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มี’

- (14) มาตราหนึ่ง ผู้ใดพิพากษาส่วนไร่นาสาระพัดผลาผลน้ำป่าซึ่งมีอากรอนใช้ให้พิพากษาเมื่อม้วยชาติผลพฤษภา ถ้าผลพฤษภายังให้ไว้แก่ผู้รักษาพยาบาลก่อน

(กฎหมายตราสามดวง เล่ม 1 ลักษณะตระลาการ)

(ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 480)

เมื่อถึงสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 ไม่พบตัวอย่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีชีวิต’ พบแต่เพียงความหมายว่า ‘เหลือ’ และ ‘มี’ ดังตัวอย่าง

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘เหลือ’

- (15) ระยะทางที่ได้มาจากเอเด็น ๓๗๖ ไมล์ ยังอีก ๑๑๒๙ ไมล์ จะถึงเมืองสุเอส

(จดหมายเหตุเสด็จพระราชดำเนินประพาศทวีปยุโรป ครั้งที่ 2 เล่ม 1)

(สิริพงษ์ อรุณไพโรจน์, บรรณาธิการ, 2547: 102)

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มี’

- (16) พระบรมวงศานุวงศ์ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเป็นอันมากประมาณ ๓๐ คน คือ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังสี ๑ พระองค์ เจ้ากรมลาส ๑ ... มิสเตอร์อาลาบาศเตอ ๑ นี้เป็นต้น ยังหลวงขุนอีก แล้วจึงพระราชทานเงินตรา ๕ ตำลึงกับผ้า ๒ สำหรับแต่พระยาศรีสิงหเทพให้ไปพระราชทานหลวงบำรุงบูรกรรมการเมืองพิไชย

(หนังสือ COURT ข่าวราชการ เจ้านาย 11 พระองค์ทรงช่วยกันแต่ง เล่ม 1, 2539: 46)

ส่วนในสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ไม่พบตัวอย่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘เหลือ’ พบแต่เพียงความหมายว่า ‘มี’ เท่านั้น ดังตัวอย่าง

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มี’

- (17) เรามีคำพูดอยู่ประโยคหนึ่งว่า “ภูเขาเลากา” หมายความว่ามากมายใหญ่โต เลากับลาวอาจเป็นคำเดียวกัน (เพราะเสียงสั้นเสียงยาวเอาแน่ในเสียงพูดไม่ได้ ไม่มีอะไรวัดว่าแค่ไหนเป็นยาวเป็นสั้น นอกจากจะมากำหนดกันเอาเองในตัวหนังสือ) ส่วน กา ในถิ่นอีสานแปลว่า ชิดเอาไว้ กันเอาไว้ ปั้นเป็นเขตไว้ ถ้าเอา

คำแปลตามนี้ ภูเขาเสากา ก็แปลว่าภูเขาใหญ่กันแดน จะหมายความถึงภูเขา
อ้ายลาวกระมัง ยังภูเขาแดนลาวซึ่งกันแดนภาคพายัพกับแดนเชียงตุง จะ
แปลว่าภูเขาแดนละว้าเพราะตำนานโยนกกว่าเป็นที่อยู่ของพวกละว้า หรือจะ
แปลว่า แดนใหญ่ ก็ไม่แน่

(เรื่องของชาติไทย)

(เสฐียรโกเศศ, 2533: 14)

ในสมัยปัจจุบันไม่พบตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ทั้ง 3 ความหมาย
ย่อย พบแต่เพียงคำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายบ่งการิต ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดต่อไป

5.1.1.2.2 คำกริยา “ยัง” → คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

เมื่อพิจารณากลไกการเกิดความหมายทั่วไประหว่างคำกริยา “ยัง” และ
คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” พบว่ามีลักษณะ ดังนี้

คำกริยา “ยัง” [+มีอยู่] [+ปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ]	→	คำกริยา “ยัง” หรือ คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” [+มีอยู่] [+การณลักษณะคงอยู่] [+ปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ]	→	คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” [+การณลักษณะคงอยู่] [±ปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ]
---	---	--	---	---

แผนภูมิที่ 14 แสดงการเกิดความหมายทั่วไปจากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

คำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นกริยาเดี่ยวและมีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ถือเป็นคำกริยาแสดงสภาพ
หรือถือว่าเป็นปรากฏอยู่ในปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ (static situation) คำกริยา “ยัง” นี้ ได้มี
การเกิดความหมายทั่วไป เมื่อไปปรากฏในตำแหน่งหน้าคำว่า “มี” “เหลือ” และ “อยู่” การปรากฏ
หน้าคำเหล่านี้ทำให้ความเป็นคำกริยาของคำว่า “ยัง” เริ่มไม่ชัดเจน หรือสูญเสียคุณสมบัติที่
โดดเด่นของตัวมันเองไป ส่งผลให้พิจารณาคำว่า “ยัง” ได้เป็น 2 หมวดคำ คือเป็นคำกริยาก็ได้
หรือเป็นคำช่วยหน้ากริยาก็ได้ แต่คำว่า “ยัง” ที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “มี” “เหลือ” หรือ “อยู่” นี้ ก็
ยังคงอยู่ในปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ จากนั้นก็มีการเกิดความหมายทั่วไปอีก จนไปสู่การ
เป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” โดยสมบูรณ์ คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” นี้สามารถปรากฏร่วมกับคำกริยา
แสดงสภาพก็ได้ หรือคำกริยาพลวัตก็ได้ หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าคำช่วยหน้ากริยา “ยัง”
สามารถปรากฏได้ทั้งในปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพและปริบทที่เป็นเหตุการณ์พลวัต
(dynamic situation)

จากข้อมูลพบว่า พัฒนาการของคำกริยา “ยัง” และคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ในเชิงประวัติ
นั้น มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการที่พิจารณาด้วยกลไกการเกิดความหมายทั่วไปข้างต้น
ดังนี้

สมัยสุโขทัย จนถึง สมัยรัชกาลที่ 6 ถึง 8 คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”	→	สมัยปัจจุบัน คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”
---	---	---------------------------------------

แผนภูมิที่ 15 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติ
ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และคำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

ในสมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 พบทั้งตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และตัวอย่างของคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายการณลักษณะ ‘คงอยู่’ ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะสมัยสุโขทัย ดังนี้

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’

- (18) เมื่อพระเป็นเจ้าได้เป็นพระพุทธร วันนั้นชนมาพิธี เราคนนี้ยังในร้อยปีเลย เมื่อ
นั้นแลมาถึงบัดนี้ว่าไชรชนม์เราคนคลาจากร้อยปีแลบัดนี้ถอยปีหนึ่งไปแล้ว
ยังแต่เก้าสิบเก้าปีตาย

(ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 15-18)
(กรมศิลปากร, 2526: 30)

คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

- (19) พ่อกูซื้อศรีอินทราทิตย์ แม่กูซื้อนางเสือง พี่กูซื้อบานเมือง ดูกูพี่น้องทองเดียวห้า
คน ผู้ชายสาม ผู้หญิงโสมง พี่เมื่อผู้เฒ่าตายจากเมื่อเตียมแต่ยังเล็ก

(ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 1-3)
(กรมศิลปากร, 2526: 8)

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ หรือคำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

- (20) ○ อนึ่งทนายาดหนักหนา เอามาสทหายพระธาตุ ก่อใหม่เก่าแล้วเอามาต่อ
พระพุทธรูปหินอันหักอันพังบริบูรณ์แล้ว ปูนก็ยังเหลือเลย ○

(ศิลาจารึกวัดศรีชุม ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 26-28)
(กรมศิลปากร, 2526: 74)

ส่วนในสมัยปัจจุบันพบเฉพาะตัวอย่างของคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” แต่ไม่พบตัวอย่างของ
คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ดังตัวอย่าง

คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

- (21) การคาดการณ์ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ในสัปดาห์หน้า คาดว่าบรรยากาศ
การซื้อขายยังดีอยู่

(ข่าว)

(Thai Concordance Online)

- (22) ตอนนี้นั้นนี้ ช้างน้อยเคราะห์ร้าย ยังกินกล้วยและอ้อยได้ตามปกติ

(ข่าว)

(Thai Concordance Online)

จากข้อมูลในเชิงประวัติข้างต้น ถึงแม้เราจะไม่สามารถทราบเวลาที่เป็นจุดเริ่มต้นของพัฒนาการได้ เนื่องจากตั้งแต่สมัยสุโขทัยก็ปรากฏให้เห็นทั้ง 2 หมวดคำแล้ว แต่อย่างน้อยเราก็สามารถทราบจุดสิ้นสุดของพัฒนาการแล้วว่า ในปัจจุบันกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำช่วยหน้ากริยา เป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้ว เนื่องจากในปัจจุบันไม่ปรากฏตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นกริยาดำเนินการของคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” อีก

5.1.1.2.3 คำกริยา “ยัง” → คำบุพบท “ยัง”

เมื่อพิจารณากลไกการเกิดความหมายทั่วไประหว่างคำกริยา “ยัง” และคำบุพบท “ยัง” พบว่ามีลักษณะ ดังนี้

คำกริยา “ยัง” [+อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง] [-กริยาเคลื่อนที่]	→	คำกริยา “ยัง” หรือ คำบุพบท “ยัง” [+อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง] [+การกสถานที่, +การกจุดหมาย] [±ปริบทที่มีกริยาเคลื่อนที่]	→	คำบุพบท “ยัง” [+การกสถานที่, +การกจุดหมาย] [±ปริบทที่มีกริยาเคลื่อนที่]
--	---	--	---	---

แผนภูมิที่ 16 แสดงการเกิดความหมายทั่วไปจากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำบุพบท “ยัง”

คำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นกริยาเดี่ยวและมีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ถือเป็นคำกริยาที่มีความหมายแสดงการอยู่กับที่ คำกริยา “ยัง” นี้ ได้มีการเกิดความหมายทั่วไป เมื่อไปปรากฏในตำแหน่งหลังกริยาอื่นซึ่งอาจเป็นคำกริยาที่แสดงการเคลื่อนที่หรืออยู่กับที่ก็ได้ การปรากฏร่วมกับกริยาอื่น ๆ นี้ ทำให้ความเป็นคำกริยาของคำว่า “ยัง” เริ่มไม่ชัดเจน หรือสูญเสียคุณสมบัติที่โดดเด่นของตัวเองมันเองไป ส่งผลให้พิจารณาคำว่า “ยัง” ได้เป็น 2 หมวดคำ คือเป็นคำกริยาก็ได้ หรือเป็นคำบุพบทก็ได้ จากนั้นก็มีการเกิดความหมายทั่วไปอีก จนไปสู่การเป็นคำบุพบท “ยัง” โดยสมบูรณ์ คำบุพบท “ยัง” นี้สามารถปรากฏร่วมกับกริยาอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นคำกริยาที่แสดงการเคลื่อนที่หรืออยู่กับที่ก็ได้เช่นกัน

จากข้อมูลพบว่า พัฒนาการของคำกริยา “ยัง” และคำบุพบท “ยัง” ในเชิงประวัติ นั้น มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการที่พิจารณาด้วยกลไกการเกิดความหมายทั่วไปข้างต้น ดังนี้

สมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 → สมัยรัชกาลที่ 4 ถึง 5 จนถึง สมัยปัจจุบัน
คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’
คำบุพบท “ยัง” ที่มีความหมายบ่ง ‘การกต่าง ๆ’ คำบุพบท “ยัง” ที่มีความหมายบ่ง ‘การกต่าง ๆ’

แผนภูมิที่ 17 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติ
ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ และคำบุพบท “ยัง”

ในสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 พบทั้งตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ และตัวอย่างของคำบุพบท “ยัง” ที่แสดงความหมายบ่งการกต่าง ๆ ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะในสมัยสุโขทัย ดังนี้

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’

- (23) ๐ มาตราหนึ่งโสตุสขุณมุลนาย...และผู้ใดอันอยู่ภายในบ้านนอก.....เมืองเล็ก คนยังไกลจาก.....แคว้นเมืองใหญ่ทั้งหลายที่เนปรเสลียง.....แก่ถิ่นฐานบ้านนาอันอาศัยประ.....ชั้ววันก็ดี และครั้งวันก็ดี ผิมิข้าอันขึ้นปีกท่าน.....ข้าชีบาพระอุปัชฌายาจารย์ก็ดี อันหนีพ่านไปสูบ้านสูช่องคน ไปสูอยู่เหยาเวรี(อน).....ก็ดี คนเอาข้าท่านหนีไปสู จุงคินให้ไได้ไว้ข้าท่าน.....ท่านนั้นผิด.....แก่พระเจ้าแผ่นดิน แก่เจ้าบ้านเจ้าเมือง.....จริง มั่นเจ้าไทยยังไซร์ให้ไป.....เมือง.....จักบังคับให้เจ้าข้านั้น.....ภัยอันกลัวพระ.....คนท่านและเอามามีให้พันอาชญาท่านนั้น ขนาดราชศาสตรธรรมศาสตร ท่าน.....แต่ให้ไได้แก่มั่นและแก่ผู้เอาข้าท่านมานั้นสิแล

(ศิลาจารึกกฎหมายลักษณะโจร ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 24-34)

(กรมศิลปากร, 2526: 158-159)

คำบุพบท “ยัง”

- (24)หาศรัทธาปรารถนา.....ยาทศบารมี.....ทำพระ.....แต่ปลุกพระศรีมหาโพธิ.....อวาสนแดนนครสระหลวงมีพุทธปฏิมา พระศรีม.....สนา มหาสะพานไว้คนฝูงดีตัดน้ำล้างดินฝูงสงฆ์.....รักษา จึงคลา^{ยัง}สุโขทัย (ศรี) สัชชนาลัยกระทำสมภารบารมี.....พระมหาธาตุตลาด^{ยัง}ฝาง แพล ระพูน ดาก เชียง.....รอดถึงดงที่โปรดช้าง ...

(ศิลาจารึกวัดเขากบ ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 7-15)

(กรมศิลปากร, 2526: 187)

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ หรือคำบุพบท “ยัง”

- (25) ๐ สิ่งหนึ่งเห็นตะวัน...ออกเขี้ยวตั้งสูงเฝ้าหม้อเฝ้าไท ๐ พระคิวดาตุเสด็จจากเจดีย์ทองพุ่งขึ้นไป^{ยัง}.....เห็นดั่งตะวันส่องอันเรืองไสงามหนักหนาแพ้พระอาทิตย์ ... ๐

(ศิลาจารึกวัดศรีชุม ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 53-55)

(กรมศิลปากร, 2526: 76)

แต่ในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึง 5 เรื่อยมาจนถึงสมัยปัจจุบัน พบเพียงตัวอย่างของคำบุพบท “ยัง” เพียงอย่างเดียว ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะในสมัยปัจจุบัน ดังนี้

คำบุพบท “ยัง”

- (26) วันนี้ มีคนกลุ่มหนึ่งถืออาวุธครบมือ บุ^กมา^{ยัง}ทุ่งร้างแห่งนั้น

(เรื่องสั้น นิยาย)

(Thai Concordance Online)

- (27) นายปลอดประสพ ได้ชี้แจงว่า ได้ทำคำสั่งให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สอนถามไปยังข้าราชการภายในสังกัดว่า มีปัญหาในการทำงานหรือไม่ เท่านั้น แต่ไม่ได้มีคำสั่งให้สอบวินัยข้าราชการแต่อย่างใด

(กรุงเทพมหานคร)

(Thai Concordance Online)

จากข้อมูลในเชิงประวัติ แม้ว่าเราจะไม่สามารถทราบเวลาที่เป็นจุดเริ่มต้นของ พัฒนาการได้ เพราะตั้งแต่สมัยสุโขทัยก็ปรากฏให้เห็นทั้งคำกริยาและคำบุพบทแล้ว แต่อย่างน้อย เราก็สามารถทราบจุดสิ้นสุดของพัฒนาการแล้วว่า ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำบุพบท เป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้ว เนื่องจากในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึง 5 เรื่อยมาจนถึงสมัยปัจจุบัน ไม่ปรากฏตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ซึ่งเป็นกริยาต้นกำเนิด ของคำบุพบท “ยัง” อีก

5.1.1.2.4 คำกริยา “ยัง” → คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

เมื่อพิจารณากลไกการเกิดความหมายทั่วไประหว่างคำกริยา “ยัง” และ คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” พบว่ามีลักษณะ ดังนี้

คำกริยา “ยัง” [+มีอยู่] [+ปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ]	→	คำกริยา “ยัง” หรือ คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” [+มีอยู่] [+ความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์] [±ปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ]	→	คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” [+ความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์] [±ปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ]
---	---	--	---	---

แผนภูมิที่ 18 แสดงการเกิดความหมายทั่วไปจากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

คำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นกริยาเดี่ยวและมีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ถือเป็นคำกริยาแสดงสภาพ หรือถือว่าปรากฏอยู่ในปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ นอกจากนี้ ยังเป็นกริยาที่มีลักษณะ พิเศษอีก คือ สามารถปรากฏในตำแหน่งหน้านามวลีซึ่งเป็นประธานได้ คำกริยา “ยัง” นี้ ได้มี การเกิดความหมายทั่วไป 2 ลักษณะ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

การเกิดความหมายทั่วไปแบบที่ 1 เกิดขึ้นเมื่อหน่วยที่ตามหลังคำว่า “ยัง” มีขนาดใหญ่ ซึ่งอาจเป็นนามวลีขนาดยาวก็ได้ หรือเป็นอนุพากย์ก็ได้ เมื่อหน่วยที่ตามหลังคำว่า “ยัง” มีลักษณะ เช่นนี้ก็ส่งผลให้ความเป็นคำกริยาของคำว่า “ยัง” เริ่มไม่ชัดเจน หรือสูญเสียคุณสมบัติที่โดดเด่น ของตัวมันเองไป กล่าวคือ หากหน่วยนั้นเป็นนามวลี คำว่า “ยัง” ก็จะเป็นคำกริยาแสดงสภาพ หรือถือว่าปรากฏอยู่ในปริบทที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพ แต่ถ้าหากหน่วยนั้นเป็นอนุพากย์ คำว่า “ยัง” ก็จะเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ที่อาจจะปรากฏร่วมกับอนุพากย์ที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพหรือ เป็นเหตุการณ์พลวัตก็ได้

การเกิดความหมายทั่วไปแบบที่ 2 เกิดขึ้นเมื่อหน่วยที่ตามหลังคำว่า “ยัง” เป็นนามวลีที่สามารถพิจารณาได้เป็น 2 กรณี กรณีแรก เป็นนามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่มีตำแหน่งหน้ากริยา “ยัง” อีกกรณีหนึ่ง คือนามวลีนั้นเป็นแก่นความของอนุพากย์ที่ตามมา เมื่อนามวลีที่ตามหลังคำว่า “ยัง” มีลักษณะเช่นนี้จึงส่งผลให้ความเป็นคำกริยาของคำว่า “ยัง” เริ่มไม่ชัดเจน หรือสูญเสียคุณสมบัติที่โดดเด่นของตัวมันเองไป กล่าวคือ หากพิจารณาหน่วยนั้นว่าเป็นนามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน คำว่า “ยัง” ก็จะเป็นคำกริยาแสดงสภาพที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งปรากฏในโครงสร้าง กริยา-ประธาน หากเป็นกรณีแรกนี้ คำว่า “ยัง” ก็จะถือว่าปรากฏอยู่ในเหตุการณ์ทรงสภาพ แต่ถ้าหากพิจารณานามวลีที่ตามหลังคำว่า “ยัง” ว่าเป็นแก่นความของอนุพากย์ที่ตามมา คำว่า “ยัง” ก็จะเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ที่อาจจะปรากฏร่วมกับอนุพากย์ที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพหรือเป็นเหตุการณ์พลวัตก็ได้

จากนั้นคำว่า “ยัง” ก็มีการเกิดความหมายทั่วไปอีกครั้ง จนไปสู่การเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” โดยสมบูรณ์ และคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” นี้ สามารถปรากฏร่วมกับอนุพากย์ที่เป็นเหตุการณ์ทรงสภาพก็ได้หรือเป็นเหตุการณ์พลวัตก็ได้เช่นกัน

จากข้อมูลพบว่า พัฒนาการของคำกริยา “ยัง” และคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ในเชิงประวัติ นั้น มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการที่พิจารณาด้วยกลไกการเกิดความหมายทั่วไปข้างต้น ดังนี้

สมัยสุโขทัย จนถึง สมัยรัชกาลที่ 6 ถึง 8	→	สมัยปัจจุบัน
คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’		
คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”		คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

แผนภูมิที่ 19 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติ

ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

ในสมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 พบทั้งตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และตัวอย่างของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 ดังนี้

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’

- (28) พระบรมวงศานุวงศ์ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเป็นอันมากประมาณ ๓๐ คน คือ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังสี ๑ พระองค์ เจ้ากรมลาส ๑ ... มีสเตอร์อาลบาตเดอ ๑ นี้เป็นต้น ยังหลวงขุนอก แล้วจึงพระราชทานเงินตรา ๕ ตำลึงกับผ้า ๒ สำหรับแต่พระยาศรีสิงหเทพให้ไปพระราชทานหลวงบำรุงบูรณการเมืองพิไชย

(หนังสือ COURT ข้าราชการ เจ้านาย 11 พระองค์ทรงช่วยกันแต่ง เล่ม 1, 2539: 46)

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

- (29) สุดตลาดสดเลี้ยวเข้าทางเดินกลับบ้าน ลืมไป ก่อนถึงออฟฟิศไปรษณีย์โทรเลข ได้แวะดูจวนเก่าหลังหนึ่ง ได้ทำไว้เป็นศาลอำเภอละโวละคำมีคอนเซ็ปต์แขกมาก แต่ยี่หระ มีหญิงร้องสองคน ตีรับนาเอง มีขอฝรั่งหนึ่ง สีแลร่องเข้ากันเพราะมาก ตั้งแต่มาฟังได้ฟังดนตรีวันนี้ นอกนี้ยังมีโนราโรงหนึ่ง หลังตลวงโรงหนึ่งของเมืองสงขลาเอง กับมายงยี่หระอีกโรงหนึ่ง มีผู้หญิงเป็นตัวละคร ผู้ชายเป็นตัวตลก

(จดหมายระยะทางไปตรวจราชการแหลมมลายู ร.ศ. 121)

(สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์, 2540: 52)

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ หรือคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

- (30) จะว่าด้วยการช่างที่จะฟังหาของเส้นของใช้จะหาเมืองไหนเปรียบยาก เพราะของที่เป็นฝีมือช่างสำหรับเมืองนี้มีหลายอย่างซึ่งถูกตาถูกใจเรา คือ เครื่องแก้ว ซึ่งเป่าด้วยทราย เป็นแก้วชุน ๆ สีต่าง ๆ แก้วทำด้วยสาหร่ายอย่างแก้วใส แลเครื่องแก้วที่ซุดลงไปใต้น้ำแล้วจะทองเป็นลวดลายงามประเสริฐเลิศล้ำ ที่เป็นแก้วสีในลายด้วยก็มี ที่เป็นขาวแลทองล้วนก็มี ที่เป็นลายซุดแก้วขาวแต่มียาสีก็มี ยังพวกประสมสีเลียนของโบราณ ลายต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน พันที่จะพรรณนา

(พระราชนิพนธ์เรื่องไถลบ้าน พระราชหัตถเลขาน ฉบับที่ 16)

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2536: 256)

- (31) ถ้าจะบอกอย่างพระณรงควิชาติ ก็ต้องว่าพูดกันเรื่องกินเหล้า คือถามว่ากินเหล้าอะไร พอรับทุกอย่าง อย่างหนึ่งนั้นเรียก คีอันติ คือเหล้าแดงที่เป็นขวดป่อง ๆ คอเล็ก มีฟางหุ้มอยู่ครึ่งขวด เช่นกับอีผู้หญิงในรูปเขียนที่ห้องแป๊ะเต่งรินให้ตาแก่กิน เหล้าเช่นนี้มันข้นอยู่อย่างหนึ่งที่ไม่ต้องใช้จุก กรอกเหล้าลงไปในขวดรูปผลาะแผละ แล้วเอาน้ำมันออลิฟกรอก หนาประมาณกว่านิ้วนิคหนอย ที่ปากเอาแต่กระดาษหุ้มไว้เท่านั้น เวลาจะรินเปิดกระดาษที่ปาก แล้วเอาหลอดแก้วคล้ายกับสูบน้ำอบฝรั่งแยงลงไปปากขวด พอเสมอน้ำมัน แล้วคูดปลายหลอดด้วยปาก สูบน้ำมันขึ้นมาหมด แล้วเทเสียลงในถ้วยต่างหาก สำเร็จกิจการเปิดขวดกันเท่านั้น พอได้ชิมดู ดูรสชาติมันจืด ๆ แต่เชื่อว่าเหล้าอิตาเลียนแล้วไม่บอกรศแต่แรก เว้นแต่เม่างาย ได้ซื้อเหล้าเช่นนี้สองขวด ให้แก่ฝรั่งนักเลงเหล้าที่เขาอยู่ในนั้นเป็นที่พอใจ รินแล้วลุกขึ้นยืนดื่มให้พอ คราวนี้ได้ว่าซื้ออย่างที่สองต่อไป เรียกว่า บาเบรา อามาบีลา สีเหลือง ๆ เปนอย่างว่าเหล้าขาว แล้วมอบให้ท่านพวกนักเลงเหล้าเหล่านั้นอีก ยังอีกขวดหนึ่งที่เป็นอย่างที่สอง เรียกว่ามอสคาโด หวาน ก็ได้ให้ท่านพวกนักเลงเหล้าเหล่านั้นเขาอีก กว่าจะเปิดขวดที่สามแล้ว ขวดที่หนึ่งเกือบหมด

(พระราชนิพนธ์เรื่องไถลบ้าน พระราชหัตถเลขาน ฉบับที่ 10)

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2536: 147-148)

ส่วนในสมัยปัจจุบันพบเฉพาะตัวอย่างของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” แต่ไม่พบตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ดังตัวอย่าง

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

- (32) สำหรับโครงการสร้างสนามบินเอกชนในครั้งนี ถือว่าเป็นสนามบินเอกชน แห่งแรกของประเทศไทยที่มีเนื้อที่ของโครงการทั้งหมดประมาณ 1,400 ไร่ ขณะนี้ ได้ดำเนินการไปแล้วกว่าร้อยละ 30 โดยในระยะแรกจะสามารถรองรับเครื่องบิน ได้ประมาณ 80-100 ลำ โดยมีรันเวย์ยาวถึง 1,400 เมตร กว้าง 30 เมตร อีกทั้งมีระบบรักษาความปลอดภัยและโรงเก็บเครื่องบินเพื่อรองรับเครื่องบินขนาดเบาได้ถึง 400 ลำ นอกจากนี้ ยังได้จัดสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงขนาดเบาในโครงการนี้อีกด้วย

(ข่าว)

(Thai Concordance Online)

จากข้อมูลในเชิงประวัติข้างต้น ถึงแม้เราจะไม่สามารถทราบเวลาที่เป็นจุดเริ่มต้นของพัฒนาการได้ เนื่องจากตั้งแต่สมัยสุโขทัยก็ปรากฏให้เห็นทั้ง 2 หมวดคำแล้ว แต่อย่างน้อยเราก็สามารถทราบจุดสิ้นสุดของพัฒนาการแล้วว่า ในปัจจุบันกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ เป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้ว เนื่องจากในปัจจุบันไม่ปรากฏตัวอย่างของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นกริยาค้นกำเนิดของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” อีก

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาที่ความหมายหรือปริบทที่คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ปรากฏ ก็พบว่าผ่านกลไกการเกิดความหมายทั่วไปเช่นกัน กล่าวคือ การที่คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” มีความหมายที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์ได้หลากหลายขึ้น ก็เนื่องมาจากคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ปรากฏในปริบทที่หลากหลายขึ้นหรือปรากฏร่วมกับคำเชื่อมอนุพากย์อื่น ๆ ได้มากขึ้น

จากข้อมูลพบว่า พัฒนาการของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ในเชิงประวัตินั้น มีความสอดคล้องกับกลไกการเกิดความหมายทั่วไปข้างต้น ดังนี้

สมัยสุโขทัย →	สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 →	สมัยรัชกาลที่ 4 ถึง 5 จนถึงปัจจุบัน
[+ความสัมพันธ์แบบเสริม]	[+ความสัมพันธ์แบบเสริม]	[+ความสัมพันธ์แบบเสริม]
	[+ความสัมพันธ์แบบขัดแย้งกับสิ่งที่ควรจะเป็น]	[+ความสัมพันธ์แบบขัดแย้งกับสิ่งที่ควรจะเป็น]
		[+ความสัมพันธ์แบบขัดแย้งแบบเปรียบเทียบ]

แผนภูมิที่ 20 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

ในสมัยสุโขทัยคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ปรากฏในปริบทที่อนุพากย์ที่ต่อเนื่องกันนั้นแสดงความสัมพันธ์เพียง 1 แบบ คือ ความสัมพันธ์แบบการเสริม ดังตัวอย่าง

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบการเสริม

- (33) ◦ สมเด็จพระมหาสาามีจากแต่สี่หลมา เอาฝูง.....แบกอิฐแต่ดำเนินไป
กระทำพระเก้าท่านคีนบริวารณ ด้วยศรัทธา ยังเอาพระศรีรัตนมหาธาตุ
สองลูก แต่สี่หามาประดิษฐานที่นั่นโสด ปมีคณนาถึเลย ◦

(ศิลาจารึกวัดศรีชุม ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 40-42)

(กรมศิลปากร, 2526: 75)

ต่อมาในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 ก็ปรากฏคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์
2 แบบ คือ แบบการเสริมและการขัดแย้งกับสิ่งที่ควรจะเป็น

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบการเสริม

- (34) แล้วทรงตรัสว่า ฟังดูข้างเมืองสาย เมืองยะหริ่ง เมืองระแงะนั้น มุลนายเขาก็
มันคงดีอยู่หมด ผู้คนเขาก็กจัดแจงมาช่วยกันได้ถึงสองพันสามพัน รบสู้ดีอ้าย
แขกแตกไปได้ ยังกำหนดนัดกันจะติดตามดีอ้ายแขกที่ประวันอีก

(หลวงอุดมสมบัติ, 2530: 60)

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบการขัดแย้งกับสิ่งที่ควรจะเป็น

- (35) คนที่อยู่เมืองนครฯ มีอยู่ถึงห้าพันคน ที่สงขลาอีกห้าพัน คนเป็นหมื่นหนึ่งแล้ว
ยังสู้กับคนอ้ายแขกห้าพันหกพันไม่ได้

(หลวงอุดมสมบัติ, 2530: 52)

จากนั้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เรื่อยมาจนถึงสมัยปัจจุบัน ก็ปรากฏคำเชื่อม
อนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์ 3 แบบ คือ แบบการเสริม การขัดแย้งกับสิ่งที่ควรจะเป็น
และการขัดแย้งแบบเปรียบเทียบ ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะสมัยปัจจุบัน ดังนี้

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบการเสริม

- (36) เบื้องหลังงานเขียน เรื่อง “เทวี” อีแรน แพรง ต้องศึกษาภาษาฮินดี และ
ภาษาทมิฬอยู่นานหลายปี ต้องเข้า ๆ ออก ๆ ในหอสมุด หอจดหมาย
เหตุในอินเดีย ตั้งแต่เหนือจรดใต้ ข้ายังต้องคุมเดินไปสังเกตการณ์ตาม
เทวาลัยของเจ้าลัทธิต่าง ๆ ในป่าเขาลำเนาไพร หรือย่านที่ผู้คนจอบแจ
ไม่ต่ำกว่า 500 แห่ง

(บทความทั่วไป)

(Thai Concordance Online)

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบการขัดแย้งกับสิ่งที่ควรจะเป็น

- (37) อย่าลืมนะว่า ระบบการศึกษาของไทยส่วนใหญ่ นักศึกษาไม่เก่งภาษาอังกฤษ
ถึงแม้ว่าจะเรียนมาเป็นระยะเวลาาน เรียนตั้งแต่อนุบาล ก็ยังอ่าน พุด
เขียน ไม่ได้ตามเกณฑ์ที่สังคมโลกต้องการ

(บทความวิชาการ)

(Thai Concordance Online)

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบการขัดแย้งแบบเปรียบเทียบ

- (38) คนเห็นว่า หวยใต้คินยังดีกว่าการเล่นพนันบอลหรือเข้าบ่อน เพราะการเล่นหวยใต้คินไม่ทำให้เงินไหลออกนอกประเทศ ที่สำคัญชาวคราวเกี่ยวกับการฆ่ากันตาย เพราะเรื่องหวยไม่ค่อยมี

(หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ)

(Thai Concordance Online)

สรุปได้ว่าคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” เมื่อผ่านกลไกการเกิดความหมายทั่วไป ทำให้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์ได้หลากหลายขึ้น จากเดิมที่มีเพียง 1 ความหมาย ในสมัยสุโขทัยก็เพิ่มเป็น 2 ความหมาย ในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 และเพิ่มขึ้นอีกเป็น 3 ความหมาย ในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่ายิ่งเข้าใกล้สมัยปัจจุบันมากขึ้น คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ก็แสดงสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์ ซึ่งเป็นความหมายทางไวยากรณ์ได้มากขึ้น หรือปรากฏในบริบทที่เพิ่มมากขึ้น

5.1.1.3 การดูดซับความหมายบริบท (absorption of contextual meaning)

การดูดซับความหมายบริบท คือ การเปลี่ยนแปลงความหมายที่เกี่ยวกับบริบทแวดล้อม (linguistic context) โดยคำจะสูญเสียความหมายเดิมไป แล้วไปดูดซับความหมายของบริบทแวดล้อมที่คำคำนั้นปรากฏ

ตัวอย่างของคำในภาษาไทยที่ผ่านกลไกการดูดซับความหมายบริบท ได้แก่ คำกริยา “แล้ว” ที่ปรากฏหลังคำเชื่อมอนุพากย์บอกเวลาภายหลัง “ครั้น” กล่าวคือ เมื่อคำว่า “ครั้น” และคำกริยา “แล้ว” ปรากฏร่วมกันเสมอจนเป็นโครงสร้างปกติ ส่งผลให้คำกริยา “แล้ว” ดูดซับความหมายของคำเชื่อมอนุพากย์บอกเวลาภายหลัง “ครั้น” จนทำให้คำว่า “แล้ว” ซึ่งแต่เดิมเป็นคำกริยา รวมเป็นหน่วยเดียวกับคำเชื่อมอนุพากย์ “ครั้น” เป็นคำเชื่อมอนุพากย์บอกเวลาภายหลัง “ครั้นแล้ว” ไปในที่สุด (มิ่งมิตร ศรีประสิทธิ์, 2546: 110)

ในกรณีของคำว่า “ยัง” ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าผ่านกลไกการดูดซับความหมายบริบท ได้แก่ คำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยาคาริต ดังนี้

คำกริยา “ยัง”	→	คำกริยาคาริต “ยัง”
[+กริยา]		[+กริยา]
[+ปรากฏเดี่ยว]		[+ปรากฏในโครงสร้างกริยาคาริต]
[+แสดงความหมายประจำคำ]		[-แสดงความหมายประจำคำ]
		[+กริยาคาริต]

แผนภูมิที่ 21 แสดงการดูดซับความหมายบริบท

จากคำกริยา “ยัง” ซึ่งมีความหมายประจำคำ ไปเป็นคำกริยาคาริต “ยัง” ซึ่งแสดงความหมายทางไวยากรณ์

คำว่า “ยัง” เมื่อเป็นคำกริยา จะสามารถปรากฏเดี่ยวได้ และมีความหมายประจำคำ แต่เมื่อคำกริยา “ยัง” ไปปรากฏในบริบทที่เป็นโครงสร้างการิต ได้แก่ โครงสร้าง [“ยัง” + นามวลี + ให้ + กริยาวลี] ทำให้คำว่า “ยัง” เกิดการดูดซับความหมายทางไวยากรณ์จากบริบทดังกล่าว จนกลายเป็นคำกริยาที่แสดงความหมายบ่งการิตในที่สุด

อย่างไรก็ตาม คำกริยา “ยัง” ในโครงสร้างการิตข้างต้น ก็ยังคงมีสถานะของคำกริยาอยู่ เพียงแต่คำกริยาการิตจะให้ความหมายทางไวยากรณ์แทนที่จะให้ความหมายประจำคำ ซึ่งได้แก่ความหมายว่า ผู้ก่อเหตุกระทำบางสิ่งบางอย่างและมีผลต่อผู้รับเหตุทำให้ผู้รับเหตุกระทำเหตุการณ์บางอย่างขึ้น

นอกจากนี้ เมื่อคำว่า “ยัง” ปรากฏในโครงสร้างการิต [“ยัง” + นามวลี + ให้ + กริยาวลี] บ่อยครั้ง ทำให้เกิดการดูดซับความหมายจากบริบทนี้มา จนในที่สุดคำกริยา “ยัง” ก็สามารถแสดงความหมายบ่งการิตได้ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏในโครงสร้างการิต ดังแผนภูมิต่อไปนี้

คำกริยาการิต “ยัง ₁ ” [+ปรากฏในโครงสร้างการิต]	→	คำกริยาการิต “ยัง ₂ ” [+ปรากฏเดี่ยว]
--	---	--

แผนภูมิที่ 22 แสดงการดูดซับความหมายบริบท

จากคำกริยาการิต “ยัง” ซึ่งปรากฏในโครงสร้างการิต ไปเป็นคำกริยาการิต “ยัง” ซึ่งปรากฏเดี่ยว

จากข้อมูลพบว่า พัฒนาการของคำกริยาการิต “ยัง” ในเชิงประวัตินั้น มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการที่พิจารณาด้วยกลไกการดูดซับความหมายบริบทข้างต้น ดังนี้

สมัยสุโขทัย	→	สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึง 8	→	สมัยปัจจุบัน
คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายประจำคำ		คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายประจำคำ คำกริยาการิต “ยัง” ในโครงสร้างการิต		คำกริยาการิต “ยัง” ในโครงสร้างการิต คำกริยาการิต “ยัง” ที่ปรากฏเดี่ยว

แผนภูมิที่ 23 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติของ

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายประจำคำและคำกริยาการิต “ยัง”

ในสมัยสุโขทัยพบเฉพาะคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยาที่มีความหมายประจำคำเพียงอย่างเดียว ดังตัวอย่าง

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายประจำคำว่า ‘มีอยู่’

(39) กูไปที่บ้านท่าเมือง ได้ช้างได้วงได้บัวได้นาง ได้เงื่อนได้ทองกูเอามาเวนแก่พ่อกู
พ่อกูตาย ยังพี่กู กูพ่อบ้าเรอแก่พี่กู ดั่งบ้ำเรอแก่พ่อกู พี่กูตายจึงได้เมืองแก่กู
ทั้งกลม

(ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด่านที่ 1 บรรทัดที่ 14-18)

(กรมศิลปากร, 2526: 9)

ต่อมาในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 และสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 พบทั้งตัวอย่างของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยาที่มีความหมายประจำคำ และคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยากริติด ในโครงสร้างกริติด [“ยัง” + นามวลี + ให้ + กริยาวลี] ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ดังนี้

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายประจำคำว่า ‘มีอยู่’

- (40) ส่วนพระราชพินัยกรรมก็อยากจะรักษาคำของพระเชษฐาธิราชไว้, จะปล่อยให้ไปถึงโรงศาลให้เป็นการประจานนั้นไม่ได้. ทรงขอให้เอาเงินส่วนรายได้ของตุลกระหม่อมประชาธิปกฯ แจกไปตามคำสั่งก็แล้วกัน. ขอแต่เพียงว่าจะให้ได้ตามพระราชพินัยกรรมนั้นไม่มีเพียงพอ, ให้จ่ายไปเพียงเท่าที่เขาจะยังชีวิตอยู่ได้ เช่นคนที่ได้เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท ก็จะมีพระราชทานได้เพียง ๑,๒๐๐ แทน.

(สิ่งที่ข้าพเจ้าพบเห็น ประวัติศาสตร์เปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475)

(หม่อมเจ้าหญิงพูนพิศมัย ดิศกุล, 2546ก: 30-31)

คำกริยากริติด “ยัง” ในโครงสร้างกริติด “ยัง” + นามวลี + ให้ + กริยาวลี

- (41) คุณสมบัติสำคัญของประธาน คือความประนีประนอม, ความหนักแน่น, และเที่ยงธรรม, ผู้ใดมีคุณสมบัตินี้ เมื่อเจนนกที่บังแล้ว ก็อาจแสวงหาคุณสมบัตินี้ได้อื่นใส่ตัวได้ตามจำเป็น เพื่อยังตนให้สมแก่ตำแหน่ง.

(สากลเทศบาล)

(หม่อมเจ้าสกลวรรณากร วรวรรณ และพระยาสุนทรพิพิธ, 2547: 94)

ในสมัยปัจจุบันพบเฉพาะคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยากริติดเท่านั้น โดยพบทั้งคำว่า “ยัง” ที่ปรากฏในโครงสร้างกริติด [“ยัง” + นามวลี + ให้ + กริยาวลี] และพบคำว่า “ยัง” ที่สามารถปรากฏเดี่ยวแล้วสามารถแสดงความหมายกริติดด้วย ดังตัวอย่าง

คำกริยากริติด “ยัง” ในโครงสร้างกริติด [“ยัง” + นามวลี + ให้ + กริยาวลี]

- (42) สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรกำหนดหน้าที่ของคนไทย ในขณะที่ประเทศไทยต้องเข้าทำการรบขึ้นไว้ เพื่อปฏิบัติการให้ถูกต้องตามแผนการของราชการ และเพื่อยังความเป็นไทยให้คงอยู่ตลอดไป

(กฎหมาย)

(Thai Concordance Online)

คำกริยากริติด “ยัง” ที่ปรากฏเดี่ยว

- (43) กองทุนการเงินระหว่างประเทศจึงได้ให้ความเห็นชอบหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 3 ของไทยเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นแนวทางในการปรับปรุงงบประมาณและข้อกำหนดอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นภายในประเทศและภายในภูมิภาค ด้วยตระหนักว่าการปฏิรูปย่อมนำมาซึ่งกระบวนการปรับเปลี่ยนที่เจ็บปวด และตระหนักว่าการปฏิรูปก่อปรกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยนี้จะยังผลกระทบทางสังคมได้ รัฐบาลปัจจุบันจึงได้ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับธนาคารโลก

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ เพื่อที่จะเสริมสร้างระบบความปลอดภัยทางสังคมให้เข้มแข็งขึ้น

(สุนทรพจน์ของนายชวน หลีกภัย)

(Thai Concordance Online)

จากข้อมูลในเชิงประวัตินี้แสดงให้เห็นว่าในสมัยอยุธยาเรื่อยมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 8 คำกริยา “ยัง” สามารถแสดงความหมายบ่งการิตได้ เนื่องจากคำกริยา “ยัง” ไปปรับทโนโครงสร้างการิต [“ยัง” + นามวลี + ให้ + กริยาวลี] จึงทำให้เกิดการดูดซับความหมายการิตจากปรับทนี้มาต่อมาในสมัยปัจจุบันคำว่า “ยัง” ก็มีการพัฒนา คือ สามารถแสดงความหมายการิตได้ โดยไม่จำเป็นต้องปรากฏในโครงสร้างการิต

5.1.2 กลไกการเปลี่ยนแปลงด้านหน้าที่ทางไวยากรณ์

Bybee (2003: 161-164) ได้กล่าวถึงกลไกการเปลี่ยนแปลงด้านหน้าที่ทางไวยากรณ์ (grammatical change) ที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ไว้ 2 กลไก ได้แก่ การสูญเสียของโครงสร้างในหน่วยประกอบ (loss of constituent structure) หรือการวิเคราะห์ใหม่ (reanalysis) และการสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิม (decategorialization) ดังนี้

ในกรณีของคำว่า “ยัง” ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “ยัง” ผ่านกลไกการเปลี่ยนแปลงด้านหน้าที่ทางไวยากรณ์ ตามแนวคิดที่ Bybee (2003) ได้เสนอไว้ทั้ง 2 กลไก ดังนี้

5.1.2.1 การสูญเสียของโครงสร้างในหน่วยประกอบ (Loss of constituent structure) หรือการวิเคราะห์ใหม่ (reanalysis)

การสูญเสียของโครงสร้างในหน่วยประกอบ (Loss of constituent structure) คือ การที่องค์ประกอบในหน่วยสร้างผ่านการกลายเป็นคำไวยากรณ์แล้วรวมเป็นหน่วยเดียวกัน และโครงสร้างในหน่วยประกอบของหน่วยสร้างมีแนวโน้มที่จะถูกลดฐานะลง กลไกนี้ Bybee (2003) ได้ขยายความอีกว่าเกือบทุกกรณีของการกลายเป็นคำไวยากรณ์จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในหน่วยประกอบ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้อาจกล่าวได้ว่าเกิด “การวิเคราะห์ใหม่” ขึ้น เช่น การที่กริยาถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นคำช่วยกริยา หรืออาจถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นคำบุพบท เป็นต้น

ในกรณีของคำว่า “ยัง” ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าผ่านกลไกการสูญเสียของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ มีดังนี้

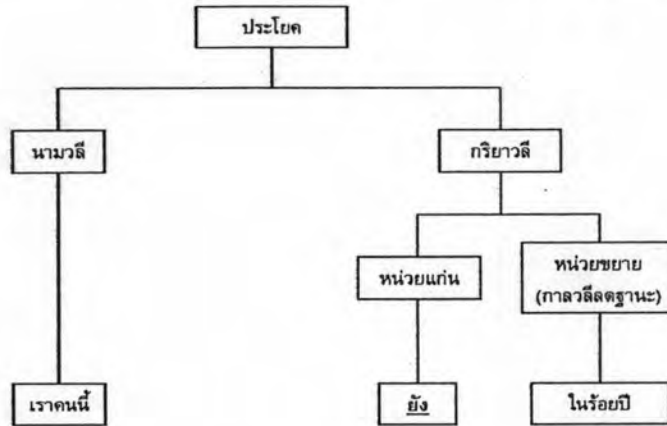
5.1.2.1.1 คำกริยา “ยัง” → คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

การกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ที่ผ่านกลไกการสูญเสียของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ คือ การที่

คำกริยา “ยัง” ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยแก่นของกริยาวลี มีฐานะลดลงไปเป็นเพียงหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่น ในที่นี้จะยกตัวอย่างเฉพาะบางสมัยเท่านั้น ดังนี้

สมัยสุโขทัย

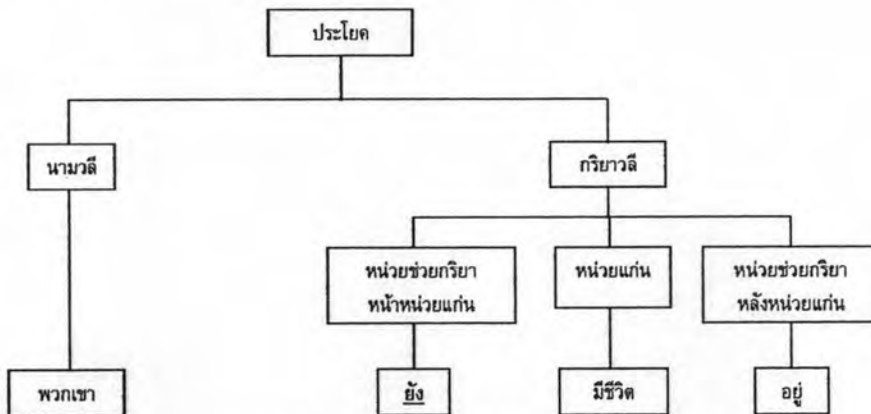
- (44) เมื่อพระเป็นเจ้าได้เป็นพระพุทธร วันนั้นชนมาพิธี เราคอนี้ยังในร้อยปีเลย
 (ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 15-16)
 (กรมศิลปากร, 2526: 30)

แผนภูมิที่ 24 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (44)

สมัยปัจจุบัน

- (45) พวกเขายังมีชีวิตอยู่ (Thai Concordance Online)

แผนภูมิที่ 25 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (45)

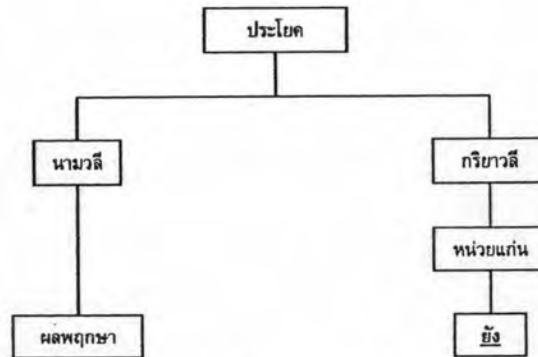
จากตัวอย่างที่ (44) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” ปรากฏเป็นองค์ประกอบของกริยาวลีชนิดหน่วยแก่น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหลักของกริยาวลี ส่วนตัวอย่างที่ (45) คำว่า “ยัง” ลดฐานะลงมาหรือถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเพียงองค์ประกอบของกริยาวลีชนิดหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่น ซึ่งเป็นเพียงส่วนขยายให้แก่หน่วยแก่น ซึ่งได้แก่ กริยา “มีชีวิต” เท่านั้น

สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3

(46) ถ้าผลพฤษายังให้ไว้แก่ผู้รักษาพยาบาลก่อน

(กฎหมายตราสามดวง เล่ม 1 ลักษณะตราการ)

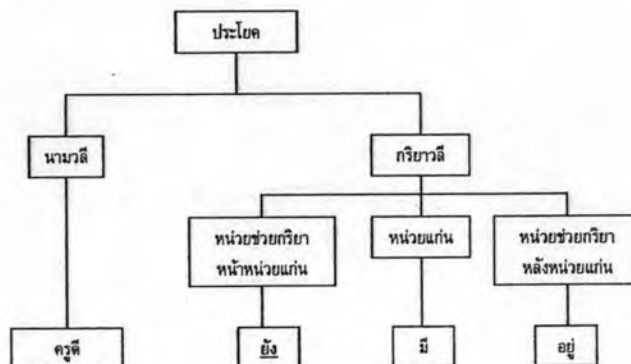
(ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 480)

แผนภูมิที่ 26 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (46)

สมัยปัจจุบัน

(47) ครูดียังมีอยู่ (Thai Concordance Online)

แผนภูมิที่ 27 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (47)

จากตัวอย่างที่ (46) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” ปรากฏเป็นองค์ประกอบของกริยาวลีชนิดหน่วยแก่น ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหลักของกริยาวลี ส่วนตัวอย่างที่ (47) คำว่า “ยัง” ลดฐานะลงมาหรือถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเพียงองค์ประกอบของกริยาวลีชนิดหน่วยช่วยกริยาหน้าหน่วยแก่น ซึ่งเป็นเพียงส่วนขยายให้แก่หน่วยแก่น ซึ่งได้แก่ กริยา “มี” เท่านั้น

5.1.2.1.2 คำกริยา “ยัง” → คำบุพบท “ยัง”

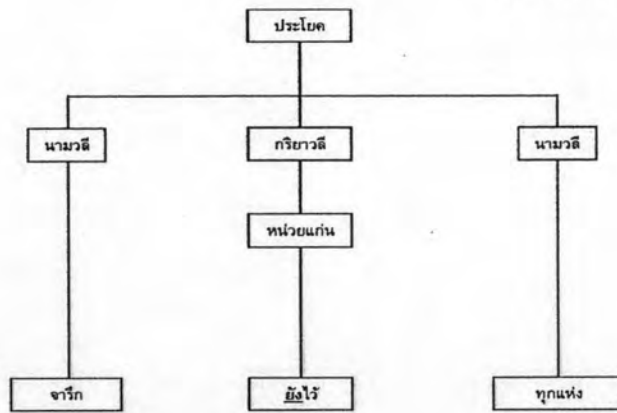
การกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำบุพบท “ยัง” ที่ผ่านกลไกการสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ คือ การที่คำกริยา “ยัง” ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยแก่นของกริยาวลี มีฐานะลดลงไปเป็นเพียงส่วนของหน่วยขยาย ดังตัวอย่าง

สมัยสุโขทัย

(48) ...จารึกอันหนึ่งมีในเมือง.....อันหนึ่งมีในเมืองฝาง อันหนึ่งมีในเมือง
 สระหลวง.....หมทลประดิษฐานไว้ด้วยพระบาทลักษณะหัน พระบาท
 ลักษณะนั้นไซ้ พระยารธรรมิกราชให้พิมพ์เอารอยดิน.....พระเป็นเจ้าถึงสิงหล
 อันเหยียบเหนือจอมเขาสุมนกฎบรรพต ประมาณเท่าใดเอามาพิมพ์ไว้ จุงคน
 ทั้งหลาย.แท้.....อันหนึ่งประดิษฐานไว้ในเมืองศรีสัชชนาลัยเหนือจอมเขา
 ...อันหนึ่งประดิษฐานไว้ในเมืองสุโขทัยเหนือจอมเขาสุมนกฎ อันหนึ่ง
 ประดิษฐานไว้ในเมืองบางพานเหนือจอมเขานางทอง อันหนึ่งประดิษฐานไว้
 เหนือจอมเขาที่ปากพระบาง จารึกก็ยังมีไว้ด้วยทุกแห่งฯ

(ศิลาจารึกนครชุมม ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 49-58)

(กรมศิลปากร, 2526: 39)

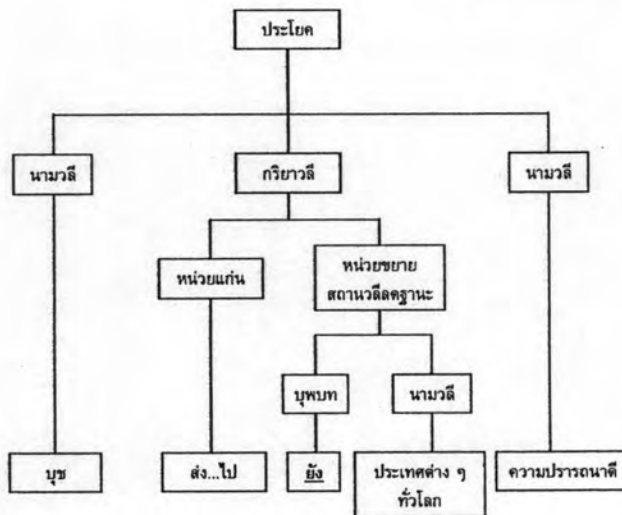

แผนภูมิที่ 28 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (48)

สมัยปัจจุบัน

(49) บุขส่งความปรารถนาดีไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก

(Thai Concordance Online)

แผนภูมิที่ 29 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (49)

จากตัวอย่างที่ (48) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” ปรากฏเป็นองค์ประกอบของกริยาวลีชนิดหน่วยแก่น ส่วนตัวอย่างที่ (49) คำว่า “ยัง” ลดฐานะลงมาหรือถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของกริยาวลีชนิดหน่วยขยาย ซึ่งได้แก่ สถานวลีลดฐานะ “ยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก” เท่านั้น

สมัยสุโขทัย

- (50) เจ้าของร้องให้ช้อยกุมพ้อเจ้าบ้านเจ้าเรือนนั้นก็ยังบ้านและกลายบมีฝูงและละขไมยนั้นปล่อยไปก็ดี...

(ศิลาจารึกกฎหมายลักษณะโจร ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 16-17)

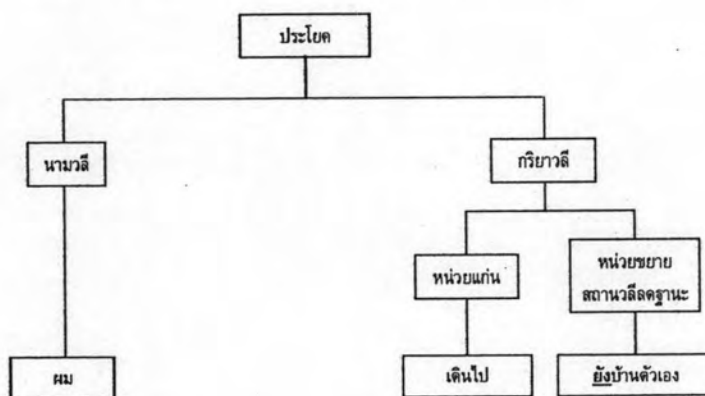
(กรมศิลปากร, 2526: 163)

แผนภูมิที่ 30 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (50)

สมัยปัจจุบัน

- (51) *ผม*เดินไปยังบ้านตัวเอง (Thai Concordance Online)

แผนภูมิที่ 31 แสดงองค์ประกอบของวลี ในตัวอย่างที่ (51)

จากตัวอย่างที่ (50) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” (คำว่า “ยัง”) ปรากฏเป็นองค์ประกอบของกริยาลีขณิตหน่วยแก่น ส่วนตัวอย่างที่ (51) คำว่า “ยัง” ลดฐานะลงมาหรือถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเพียงส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของกริยาลีขณิตหน่วยขยาย ซึ่งได้แก่ สถานวลีลดฐานะ “ยังบ้านตัวเอง” เท่านั้น

5.1.2.1.3 คำกริยา “ยัง” → คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

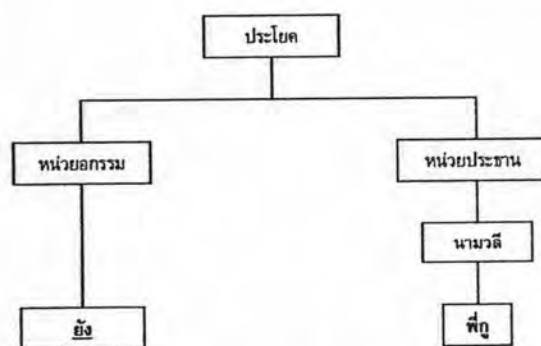
การกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่ผ่านกลไกการสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ คือ การที่คำกริยา “ยัง” ซึ่งแต่เดิมมีฐานะเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค มีฐานะลดลงหรือถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเพียงคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งไม่ได้มีฐานะเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค

การที่คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ มีลักษณะพิเศษ คือ สามารถปรากฏในโครงสร้างแบบ กริยา-ประธาน ได้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะนี้เองที่เอื้อให้เกิดการกลายไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” เพราะถ้าหากหลังคำว่า “ยัง” ไม่ใช่นามวลี แต่เป็นอนุพากย์ ก็จะส่งผลให้คำว่า “ยัง” ถูกวิเคราะห์ใหม่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ได้ หรือถ้าหากหลังคำว่า “ยัง” ไม่ใช่นามวลีซึ่งทำหน้าที่เป็นประธาน แต่เป็นนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นแก่นความของอนุพากย์ที่ตามมา ก็จะส่งผลให้คำว่า “ยัง” ถูกวิเคราะห์ใหม่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ได้เช่นกัน ดังตัวอย่าง

สมัยสุโขทัย

- (52) กูไปที่บ้านที่เมือง ได้ช้างได้วงได้บัวได้นาง ได้เงินได้ทองกูเอามาเวนแก่พ่อกู
พ่อกูตาย ยังพี่กู กูพร่ำบ่าเรอแก่พี่กู ดั่งบ่าเรอแก่พ่อกู พี่กูตายจึงได้เมืองแก่กู
ทั้งกลม

(ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 14-18)
(กรมศิลปากร, 2526: 9)

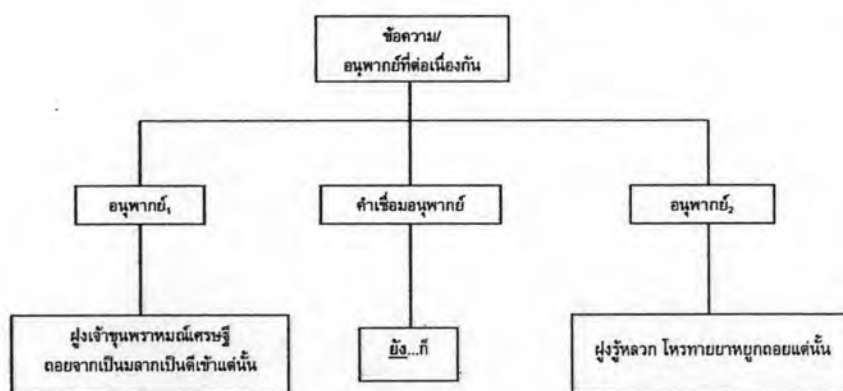
แผนภูมิที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า “ยัง” และหน่วยที่ตามหลังในตัวอย่างที่ (52)

สมัยสุโขทัย

- (53) เมื่อพระเป็นเจ้าได้เป็นพระพุทธ วันนั้นชนมาพิธี เราคนนี้ยังในร้อยปีเลยแต่เมื่อนั้นแลมาถึงบัดนี้ว่าไชรชนมเราคนคลาจากร้อยปีแลบัดนี้ถอยปีหนึ่งไปแล้ว ยังแต่เก้าสิบเก้าปีตาย ผิมิคนถามว่านี่แต่คลาร้อยปีนั้นแล ยังคงแต่เก้าสิบเก้า นั้น ได้ก็ปีแลสิ้น ให้แก่ว่าดังนี้ เมื่อปีอันพระยามหาธรรมราชก่อพระธาตุนี้ ชนม์คนถอยจากร้อยปีนั้นได้ร้อยสามสิบเก้าปีแล ปีอันถอยนั้นว่าไชรในปีเถาะแต่ปีนั้นมาแลฝูงเจ้าขุนพราหมณ์เศรษฐี ถอยจากเป็นมลากเป็นดีเข้าแต่่นั้น แล ยังฝูงรู้หลวก ไทรทายยาหยุกก็ถอยแต่่นั้นแล ปชอบบ่อย่าเลย

(ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 15-24)

(กรมศิลปากร, 2526: 30)

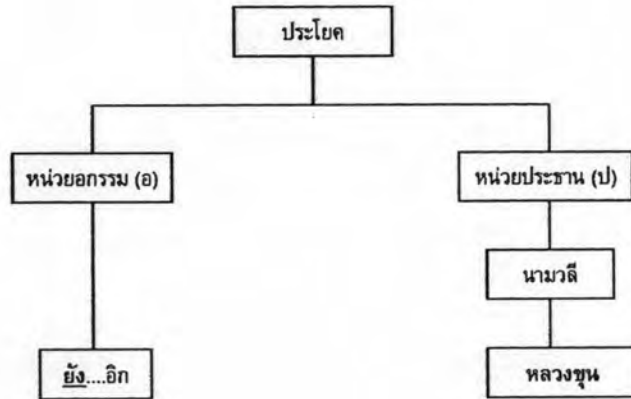
แผนภูมิที่ 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า “ยัง” และหน่วยที่ตามหลังในตัวอย่างที่ (53)

จากตัวอย่างที่ (52) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” เป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยคชนิดหน่วยกรรม มีหน่วยที่ตามหลังเป็นนามวลี “ที่ถู” ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน ส่วนตัวอย่างที่ (53) คำว่า “ยัง” มีหน่วยที่ตามหลังเป็นอนุพากย์ จึงทำให้คำว่า “ยัง” ถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเพียงคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งไม่ได้มีฐานะเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค

สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5

- (54) พระบรมวงศานุวงศ์ขุนนางผู้ใหญ่ผู้น้อยเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทเป็นอันมากประมาณ ๓๐ คน คือ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่าง พระองค์เจ้ากรมพล ๑ ... มิสเตอร์อาดบาศเตอ ๑ นี้เป็นต้น ยังหลวงขุนอีก แล้วจึงพระราชทานเงินตรา ๕ ตำลึงกับผ้า ๒ สำหรับแต่พระยาศรีสิงหเทพให้ไปพระราชทานหลวงบำรุงบูรกรรมการเมืองพิไชย

(หนังสือ COURT ข้าราชการ เจ้านาย 11 พระองค์ทรงช่วยกันแต่ง เล่ม 1, 2539: 46)

แผนภูมิที่ 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า “ยัง” และหน่วยที่ตามหลังในตัวอย่างที่ (54)

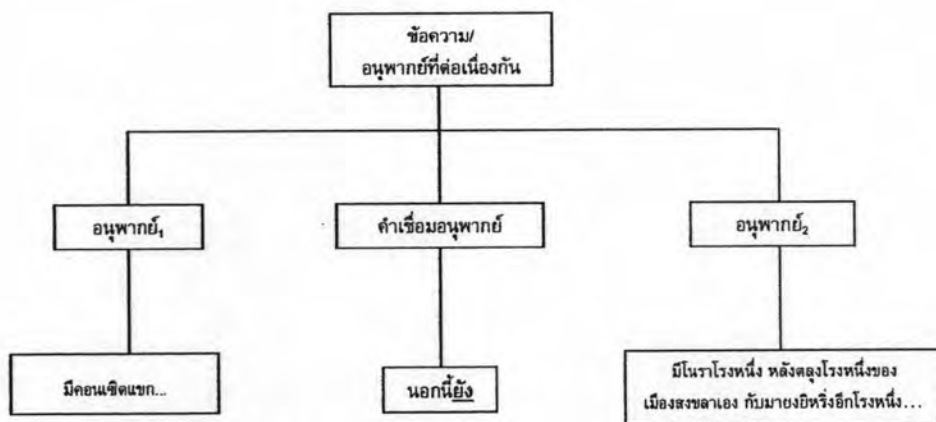
จากตัวอย่างที่ (54) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” เป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยคชนิดหน่วยกรรม มีหน่วยที่ตามหลังเป็นนามวลี “หลวงซุน” ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน

สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5

(55) สุดตลาดสดเลี้ยวเข้าทางเดินกลับบ้าน ลืมไป ก่อนถึงออฟฟิศไปรษณีย์โทรเลข ได้แวะดูจวนเก่าหลังหนึ่ง ได้ทำไว้เป็นศาลอำเภอละโวละคำมีคอนเซดแขกมา แต่ยี่หรีง มีหญิงร้องสองคน ตีรับนาเอง มีขอฝรั่งหนึ่ง สีแลร่องเข้ากันเพราะมาก ตั้งแต่มาฟังได้ฟังดนตรีวันนี้ นอกที่ยังมีโนราโรงหนึ่ง หลังตลุงโรงหนึ่งของเมืองสงขลาเอง กับมายงยี่หรีงอีกโรงหนึ่ง มีผู้หญิงเป็นตัวละคร ผู้ชายเป็นตัวละคร

(จดหมายระยะทางไปตรวจราชการแหลมมลายู ร.ศ. 121)

(สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์, 2540: 52)

แผนภูมิที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า “ยัง” และหน่วยที่ตามหลังในตัวอย่างที่ (55)

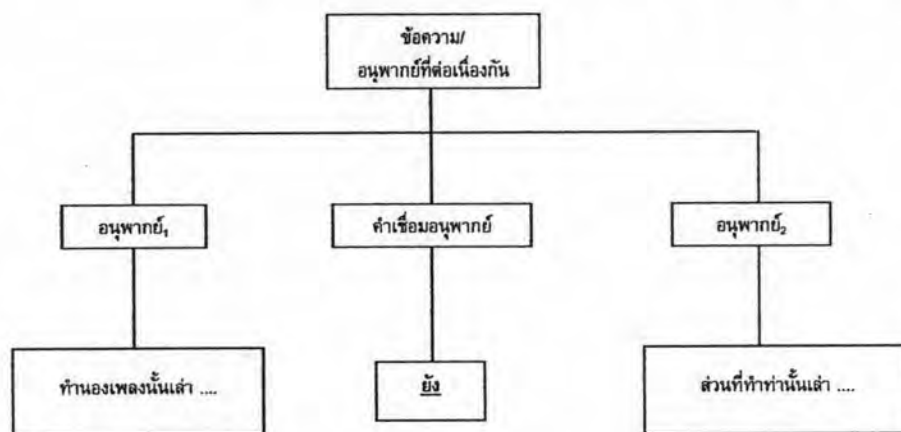
ตัวอย่างที่ (55) คำว่า “ยัง” มีหน่วยที่ตามหลังเป็นอนุพากย์ จึงทำให้คำว่า “ยัง” ถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเพียงคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งไม่ได้มีฐานะเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค

สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5

(56) ทำนองเพลงนั้นเล่า มันยังเยื้องได้หลายอย่าง ร้องเป็นอย่างร้องให้ ร้องเป็นอย่างที่ใจกำลังฟุ้งซ่าน ฤาจนกระทั่งโกรธแหวก็ได้ ของเราร้องได้แต่เพียงร้องให้ โกรธแหวไม่มีเลย ยังส่วนที่ทำทำนั้นเล่า จจริงอยู่ทำทำเกินปรกติที่จะฟังเป็น แต่ทำเพื่อจะให้เห็นจริง

(พระราชนิพนธ์เรื่องไกลบ้าน พระราชหัตถเลขา ฉบับที่ 15)

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2536: 239-240)

แผนภูมิที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า “ยัง” และหน่วยที่ตามหลังในตัวอย่างที่ (56)

ตัวอย่างที่ (56) คำว่า “ยัง” ตามหลังด้วยนามวลี “ส่วนที่ทำทำนั้นเล่า” ซึ่งทำหน้าที่เป็นแก่นความของอนุพากย์ “จริงอยู่ทำทำเกินปรกติที่จะฟังเป็น แต่ทำเพื่อจะให้เห็นจริง” จึงทำให้คำว่า “ยัง” ถูกวิเคราะห์ใหม่ให้เป็นเพียงคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งไม่ได้มีฐานะเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค

5.1.2.1.4 คำกริยา “ยัง” → คำกริยากริติด “ยัง”

การกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำกริยากริติด “ยัง” ที่ผ่านกลไกการวิเคราะห์ใหม่ คือ การที่คำกริยา “ยัง” ซึ่งแต่เดิมปรากฏเดี่ยว ไปปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน้า นามวลี คำว่า “ให้” และกริยาวลี ทำให้ถูกวิเคราะห์ใหม่เป็นคำกริยา “ยัง” ที่อยู่ในโครงสร้างกริติด [ยัง + นามวลี + ให้ + กริยาวลี] การวิเคราะห์ใหม่นี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายประจำคำและมีอิสระในด้านการปรากฏ¹ ไปเป็นคำกริยาที่แสดงความหมายทางไวยากรณ์บ่งกริติด และไม่มีความเป็นอิสระในด้านการปรากฏเพราะต้องปรากฏในโครงสร้างกริติดเท่านั้น ดังตัวอย่าง

¹อิสระในด้านการปรากฏ ในที่นี้ คือ จะปรากฏหน้านามหรือหน้ากริยาก็ได้ หรือจะปรากฏเป็นหน่วยสุดท้าย ซึ่งไม่มีหน่วยบังคับใดตามหลังก็ได้ (ดูรายละเอียดในบทที่ 3 เรื่องเกณฑ์ตำแหน่งของคำว่า “ยัง” ในประโยค)

สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3

- (57) แล้วสมเด็จพระเจ้าทรงธรรมพระราชบิดาเสวยราชสมบัติได้ ๑๓ ปีสวรรคต สมเด็จพระเจ้ากรุงต้าฉิงจึงเสวยราชสมบัติแต่พอครบถ้วน ๖๐ ปีตามอย่างสมเด็จพระอัยกา ครั้นจะให้ล่วงเกินสมเด็จพระอัยกาไปนั้นหาบังควรไม่ จึงสมเด็จพระเจ้ากรุงต้าฉิงผู้ใหญ่มอบราชสมบัติให้แก่สมเด็จพระเจ้าเกียง พระราชบุตรให้เสวยราชสมบัติ แล้วสมเด็จพระเจ้ากรุงต้าฉิงผู้ใหญ่สั่งสมเด็จพระเจ้าเกียงไว้ว่า ซึ่งสมเด็จพระเจ้าเกียงจะเสวยราชสมบัติต่อไปนั้น ให้มีน้ำพระทัยโอบอ้อมแก่กษัตริย์ในและนอกขอบขันฑสีมาอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวง ให้มีน้ำพระทัยรักใคร่เหมือนหนึ่งสมเด็จพระเจ้ากรุงต้าฉิงยังพระชนม์อยู่นั้น

(พระราชสาส์นในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ)

(กรมศิลปากร, 2505: 37)

สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5

- (58) วิธีการหุงต้มนี้ ก็จัดเป็นศิลปะการอันสำคัญพิเศษยิ่งที่ยังชีวิตให้เปนไปอย่างหนึ่ง ซึ่งเราประกอบกิจทำอยู่เดี๋ยวนี้เป็นการเอาไครยความชำนาญที่สังเกตจำต่อ ๆ กันมา ...

(ประติทินบัตร แลจดหมายเหตุ เล่ม 1 ฉบับที่ 1, 2540)

ตัวอย่างที่ (57) และ (58) นามวลีที่ปรากฏหลังคำว่า “ยัง” ได้แก่ “พระชนม์” และ “ชีวิต” ตามลำดับ คำว่า “ยัง” ในตัวอย่างที่ (57) เป็นคำกริยา มีความหมายประจำคำว่า ‘มีอยู่’ ส่วนคำว่า “ยัง” ในตัวอย่างที่ (58) ปรากฏในโครงสร้างกริยา ทำให้คำว่า “ยัง” ถูกวิเคราะห์ใหม่ ส่งผลให้สูญเสียความหมายประจำคำไป และได้ความหมายบ่งการิต ซึ่งเป็นความหมายทางไวยากรณ์มาแทน

5.1.2.2 การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิม (deategorialization)¹

กลไกอีกกลไกหนึ่งที่ Bybee (2003: 161) ได้กล่าวถึง คือ กลไกการสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิม (deategorialization) ซึ่งหมายถึง การที่คำนามหรือคำกริยาได้สูญเสียคุณสมบัติ (loss) ของหมวดคำไป จนกลายเป็นคำไวยากรณ์ในที่สุด นิยามดังกล่าวนี้ Bybee (2003) ได้ใช้หลักการเดียวกับ Hopper (1991: 22) และ Heine, Claudi และ Hünemeyer (1991: 229-230)

อย่างไรก็ตาม Hopper และ Traugott (2003: 106-108) ก็ได้กล่าวเพิ่มเติมว่ากลไกหรือกระบวนการที่เรียกว่า “deategorialization” นั้น ไม่ได้เป็นเพียงแต่การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมเท่านั้น แต่ยังหมายถึงการได้รับคุณสมบัติของหมวดคำใหม่ด้วย

¹ การพิจารณาลักษณะของหมวดคำต่าง ๆ ที่จะนำเสนอต่อไปนี้จะพิจารณาจากเกณฑ์การจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ที่กล่าวไว้ในบทที่ 3

การวิเคราะห์ว่าคำกริยา “ยัง” ในบริบทนั้น ๆ แสดงความหมายว่าเป็นสภาพ หรือเป็นการกระทำและกระบวนการ ผู้วิจัยใช้วิธีการทดสอบที่จรัสดาว อินทรทัศน (2539: 70-73) ได้เสนอไว้ ซึ่งการทดสอบนี้ได้มาจากแนวคิดของ Chafe (1970) ดังนี้

การจำแนกคำกริยา “ยัง” ว่าเป็นคำกริยาแสดงสภาพ จะทดสอบด้วยคำถาม “...อย่างไร?” เช่น

(59) คำถาม เมื่อพระเป็นเจ้าได้เป็นพระพุทธรูป วันนั้นชนมาพิธี เรากันนี่เป็นอย่างไร?

คำตอบ เมื่อพระเป็นเจ้าได้เป็นพระพุทธรูป วันนั้นชนมาพิธี เรากันนี่ยังในร้อยปี

(60) คำถาม พระบาทลัทธิขณะนั้นไซ้ พระยารมณมหาราชให้พิมพ์เอารอยตีน..... พระเป็นเจ้าถึงสิงหลอันเหยียบเหนือจอมเขาสุมณกฎบรรพต ประมาณเท่าใดเอามาพิมพ์ไว้ จูงคนทั้งหลาย.แท้.....อันหนึ่งประดิษฐานไว้ในเมืองศรีสัชชนาลัยเหนือจอมเขา...อันหนึ่งประดิษฐานไว้ในเมืองสุโขทัยเหนือจอมเขาสุมณกฎ อันหนึ่งประดิษฐานไว้ในเมืองบางพานเหนือจอมเขานางทอง อันหนึ่งประดิษฐานไว้ในเหนือจอมเขาที่ปากพระบาง จารึกเป็นอย่างไร?

คำตอบ ... จารึกก็ยังไว้ด้วยทุกแห่ง

เมื่อคำกริยา “ยัง” ในตัวอย่างที่ (59) และ (60) ผ่านการทดสอบด้วยคำถาม “...อย่างไร?” แล้ว คำว่า “ยัง” ในตัวอย่างทั้งสองจึงเป็นคำกริยาแสดงสภาพ

ส่วนการจำแนกคำว่า “ยัง” ว่าเป็นคำกริยาแสดงการกระทำและกระบวนการ จะทดสอบด้วยคำถาม “(ประธาน)...ทำให้(เกิด)อะไร?” กับ “เกิดอะไรขึ้น...(กับกรรม)?” ทั้ง 2 คำถาม เช่น

(61) คำถาม พระองค์ทำอะไร?

คำตอบ พระองค์ยังความปลื้มปีติยินดีให้แก่ประชาชนชาวไทยยิ่งนัก

คำถาม เกิดอะไรขึ้นกับประชาชนชาวไทย?

คำตอบ พระองค์ยังความปลื้มปีติยินดีให้แก่ประชาชนชาวไทยยิ่งนัก

(62) คำถาม ข่าวการเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจของเซอร์ลี สกอตต์ ยอดนักกอล์ฟแกนหญิงเพียงคนเดียวในวงการดนตรีแจ๊ส เมื่อวันที่ 10 มีนาคมนี้ ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย ทำให้เกิดอะไร?

คำตอบ ข่าวการเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจของเซอร์ลี สกอตต์ ยอดนักกอล์ฟแกนหญิงเพียงคนเดียวในวงการดนตรีแจ๊ส เมื่อวันที่ 10 มีนาคมนี้ ที่เมืองฟิลาเดลเฟีย ยังความอาลัยแก่คนในแวดวงเดียวกันและแฟนแจ๊สทั่วโลก

คำถาม เกิดอะไรขึ้นกับคนในแวดวงเดียวกันและแฟนแจ๊สทั่วโลก?

คำตอบ ข่าวการเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจของเซอร์ลี สกอตต์ ยอดนักกอล์ฟแกนหญิงเพียงคนเดียวในวงการดนตรีแจ๊ส เมื่อวันที่ 10 มีนาคมนี้ ที่เมือง

สมัยสุโขทัย

- (64) พ่อขุนผาเมืองจึงยังเมืองสุโขทัยเข้าได้ ◦ เวนเมืองแก่พ่อขุนบางกลางหาว ◦
ศิลาจารึกวัดศรีชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 26-30
(กรมศิลปากร, 2526: 63-64)

จากตัวอย่างที่ (63) หากพิจารณาว่าคำว่า “ยัง” และ “อยู่” เป็นคำกริยาที่ปรากฏเรียงกัน คำว่า “ยัง” ก็จะถือว่าเป็นคำกริยาที่ปรากฏหน้าคำกริยา “อยู่” ส่วนตัวอย่างที่ (64) คำว่า “ยัง” เป็นคำกริยากรรม และมีตำแหน่งอยู่หน้านามวลี “เมืองสุโขทัย” ทั้ง 2 ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า คำกริยา “ยัง” สามารถปรากฏได้ทั้งในตำแหน่งหน้ากริยาและหน้านาม

สมัยสุโขทัย

- (65) พี่เมื่อผู้อายตายจากเมื่อเดิมแต่ยังเล็ก
ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 2-3
(กรมศิลปากร, 2526: 8)

สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5

- (66) แม่เพยป่วยอาการก็คงอยู่อย่างเดิม จะปรากฏชัดว่าคลายขึ้นแท้ก็หาไม่ ยังไอ
เสียงแห่งอยู่เสมอ
(พระราชหัตถเลขาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)
(พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2521: 423)

จากตัวอย่างที่ (65) และ (66) คำว่า “ยัง” เป็นคำช่วยหน้ากริยา ดังนั้นจึงมีตำแหน่งอยู่หน้ากริยาเท่านั้น ซึ่งได้แก่ กริยา “เล็ก” และ “ไอ” ตามลำดับ

สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3

- (67) แลครั้นพระพิไชยราชฏไปตรงหน้าวัดพระศรีสรรเพชญ์อยู่พระพิไชยราชฏ
ไว้ จึงเห็นพญาณุมาดสองคานเข้ารับพระบรมโกฏ ไสพระธาตุนั้นเข้าไปยังวัด
พระศรีสรรเพชญ์
(ประชุมจดหมายเหตุสมัยอยุธยา ภาค 1, 2510: 118)

สมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8

- (68) ข้าพเจ้าได้เสนอเรื่องเจียงขึ้นต่อที่ท่าแก่ข้าพเจ้าเสนอจะเข้าใจแก่ราชทูตจีนทราบ
ตามแบบแผน และขอร้องให้นำเรื่องนี้ไปฟ้องร้องยังราชสำนักกรุงจีนต่อไป
(เรื่องของชาติไทย)
(เสฐียรโกเศศ, 2533: 42)

จากตัวอย่างที่ (67) และ (68) คำว่า “ยัง” เป็นคำบุพบท ดังนั้นจึงมีตำแหน่งอยู่หน้านามเท่านั้น ซึ่งในตัวอย่างทั้งสองนี้ ได้แก่ นามวลี “วัดพระศรีสรรเพชญ์” และ “ราชสำนักกรุงจีน” ตามลำดับ

การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมประการที่ 4

คำกริยา “ยัง” [-เป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้าง เดียวกันกับนามวลีที่ตามหลัง]	→	คำบุพบท “ยัง” [+เป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้าง เดียวกันกับนามวลีที่ตามหลัง]
---	---	---

โดยทั่วไป คำกริยาและคำนามหรือนามวลีที่ตามหลัง จะไม่ใช่องค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ดังนั้นจึงทำให้สามารถแยกจากกันได้ ในขณะที่คำบุพบทและคำนามหรือนามวลีที่ตามหลังจะเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ในที่นี้ คือ หน่วยขยาย (บุพบทวลี) ดังนั้นจึงทำให้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คำบุพบทและคำนามหรือนามวลีที่ตามหลัง ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังตัวอย่าง

- (69) เจ้าของร้องให้ช้อยกุมพ่อเจ้าบ้านเจ้าเรือนนั้นยังบ้านและกลายบมีฝูงและ
 ละขโมยนั้นปล่อยไปก็ดี...

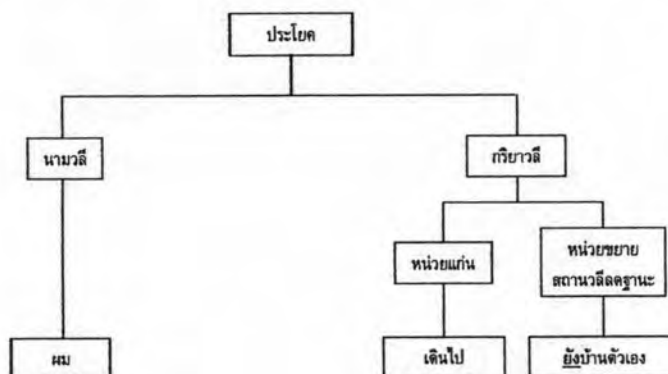
(ศิลาจารึกกกุหมายลักษณะโจร ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 16-17)

(กรมศิลปากร, 2526: 163)

แผนภูมิที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า “ยัง” และนามวลีที่ตามหลังในตัวอย่างที่ (69)

- (70) *ผม*เดินไปยังบ้านตัวเอง (Thai Concordance Online)

แผนภูมิที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า “ยัง” และนามวลีที่ตามหลังในตัวอย่างที่ (70)

เมื่อเปรียบเทียบตัวอย่างที่ (69) และ (70) จะเห็นว่าตัวอย่างที่ (69) คำกริยา “ยัง” (คำว่า “ยัง”) และนามวลีที่ตามหลัง ได้แก่ “บ้าน” ไม่ได้ปรากฏเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างเดียวกัน ในขณะที่คำบุพบท “ยัง” และนามวลี “บ้านตัวเอง” ในตัวอย่างที่ (70) ปรากฏเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ในที่นี้ คือ หน่วยขยายเดียวกัน

การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมประการที่ 4 นี้ เกี่ยวข้องการสูญเสียฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ กล่าวคือ คำกริยา “ยัง” และนามที่ตามหลัง จะปรากฏเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างคนละหน่วยกัน ในที่นี้ คือ คำกริยา “ยัง” จะเป็นองค์ประกอบของ “กริยาวลี” ชนิดหน่วยแก่น ส่วนนามที่ตามหลังก็เป็นองค์ประกอบของ “นามวลี” ชนิดหน่วยหลัก ทั้งหน่วยแก่นและหน่วยหลักนี้ ต่างก็มีฐานะเป็นส่วนหลักของวลีหรือหน่วยสร้างทั้ง 2 ชนิด แต่เมื่อคำว่า “ยัง” ผ่านกลไกการสูญเสียฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ไปเป็นคำบุพบทแล้ว ทำให้ทั้งคำบุพบท “ยัง” และนามวลีที่ตามหลัง ต่างก็ถูกลดฐานะลงมาเป็นเพียงองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ซึ่งในที่นี้ คือ หน่วยขยาย

การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิม จากหมวดคำกริยาไปเป็นหมวดคำช่วยหน้ากริยาและหมวดคำบุพบท ทั้ง 4 ประการ ข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังนี้

ลักษณะ ประการที่	คำหลัก → คำไวยากรณ์		
	คำหลัก	คำไวยากรณ์	
	หมวดคำกริยา	หมวดคำช่วยหน้ากริยา	หมวดคำบุพบท
1	[+มีความหมายประจำคำ] [+สภาพ] หรือ [+การกระทำและกระบวนการ]	[-มีความหมายประจำคำ] [+การณั้ลักษณะ]	[-มีความหมายประจำคำ] [+การก]
2	[+เป็นส่วนหลักของกริยาวลี]	[-เป็นส่วนหลักของกริยาวลี]	[-เป็นส่วนหลักของกริยาวลี]
3	+[_กริยา] +[_นาม] เป็นต้น	+[_กริยา]	+[_นาม]
4	[-เป็นองค์ประกอบของ หน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน กับนามวลีที่ตามหลัง]	-	[+เป็นองค์ประกอบของ หน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน กับนามวลีที่ตามหลัง]

ตารางที่ 6 แสดงการสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิม
จากหมวดคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” และคำบุพบท “ยัง”

5.1.2.2.2 คำกริยา “ยัง” → คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

เมื่อคำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลัก ได้กลายไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ จะมีการสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมจำนวน 2 ประการ ดังต่อไปนี้

การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมประการที่ 1

คำกริยา “ยัง” [+มีความหมายประจำคำ]	→	คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” [-มีความหมายประจำคำ]
---------------------------------------	---	--

ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า คำกริยา “ยัง” จะแสดงความหมายว่าเป็นสภาพ หรือเป็นการกระทำและกระบวนการ แต่เมื่อคำว่า “ยัง” เป็นคำเชื่อมอนุพากย์แล้ว ก็จะไม่มีความหมายประจำคำ แต่จะมีความหมายทางไวยากรณ์แทน ซึ่งได้แก่ ความหมายที่แสดงการเชื่อมโยงความหรือแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์เข้าด้วยกัน ส่วนจะเป็นการแสดงความสัมพันธ์แบบการเสริม หรือการขัดแย้งแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับบริบทที่คำว่า “ยัง” นั้นปรากฏ

การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมประการที่ 2

คำกริยา “ยัง” [+องค์ประกอบของส่วนของประโยค]	→	คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” [-องค์ประกอบของส่วนของประโยค]
--	---	---

การสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมประการที่ 2 คือ คำว่า “ยัง” เมื่อเป็นคำกริยา จะเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค ในที่นี้ ได้แก่ หน่วยกรรม หรือหน่วยสกรรม แต่เมื่อคำว่า “ยัง” เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ คำว่า “ยัง” จะไม่เป็นองค์ประกอบใด ๆ ของส่วนของประโยค

สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3

(71) ถ้าผลพฤษายังให้ไว้แก่ผู้รักษาพยาบาลก่อน

(กฎหมายตราสามดวง เล่ม 1 ลักษณะตระลาการ)

(ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 480)

สมัยสุโขทัย

(72) พ่อขุนผาเมืองจึงยังเมืองสุโขทัยเข้าได้ ◦ เวนเมืองแก่พ่อขุนบางกลางหาว ◦

ศิลาจารึกวัดศรีชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 26-30

(กรมศิลปากร, 2526: 63-64)

จากตัวอย่างที่ (71) และ (72) จะเห็นว่าคำกริยา “ยัง” เป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค ในที่นี้ คือ หน่วยกรรม และหน่วยสกรรม ตามลำดับ

สมัยสุโขทัย

(73) เมื่อปีอันพระยามหาราชก่อดพระธาตุนี้ ชนม์คนถอยจากร้อยปีนั้นได้ร้อยสามสิบเก้าปีแล ปีอันถอยนั้นว่าไซร้ในปีเถาะแต่ปีนั้นมาแล ผู้เจ้าขุนพราหมณ์เศรษฐี ถอยจากเป็นมลาก เป็นดีเข้าแต่นั้นแล ยังผู้รู้ทลวก ไทรทายยาหยูกก็ถอยแต่นั้นแล ปชอบป๋ย่า เลย ...

ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 12-24

(กรมศิลปากร, 2526: 29-30)

จากตัวอย่างที่ (73) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” ไม่ใช่องค์ประกอบของส่วนของประโยค กล่าวคือ คำว่า “ยัง” ไม่ได้เป็นองค์ประกอบของนามวลี “ผู้รู้หลวก โจรทนายยาหยูก” ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค และไม่ได้เป็นองค์ประกอบของกริยาวลี “ถอยแต่นั้น” ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมของประโยคด้วย ดังนั้นคำว่า “ยัง” จึงจัดเป็นคำเชื่อมอนุพากย์

การสูญเสียลักษณะของหมวดคำกริยาไปเป็นหมวดคำเชื่อมอนุพากย์ ดังที่กล่าวไปข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังนี้

ลักษณะ ประการที่	คำหลัก → คำไวยากรณ์	
	คำหลัก หมวดคำกริยา “ยัง”	คำไวยากรณ์ หมวดคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”
1	[+มีความหมายประจำคำ]	[-มีความหมายประจำคำ] [+แสดงการเชื่อมโยงความ]
2	[+องค์ประกอบของส่วนของประโยค]	[-องค์ประกอบของส่วนของประโยค]

ตารางที่ 7 แสดงการสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิม จากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

เมื่อนำคำว่า “ยัง” ที่ผ่านกลไกการสูญเสียของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ และ/หรือคำว่า “ยัง” ที่ผ่านกลไกการสูญเสียลักษณะของหมวดคำเดิมข้างต้น มาเปรียบเทียบกับพัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” พบว่ามีทิศทางความสอดคล้องกัน ดังตารางต่อไปนี้

สมัย การเปลี่ยนแปลง ของคำว่า “ยัง”	พัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง”				
	สุโขทัย	อยุธยา – ร.3	ร.4 – ร.5	ร.6 – ร.8	ปัจจุบัน
คำกริยา “ยัง” → คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”	คำกริยา (‘มีอยู่’) คำช่วยหน้ากริยา				คำช่วยหน้ากริยา
คำกริยา “ยัง” → คำบุพบท “ยัง”	คำกริยา (‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’) คำบุพบท	คำบุพบท			
คำกริยา “ยัง” → คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”	คำกริยา (‘มีอยู่’) คำเชื่อมอนุพากย์				คำเชื่อมอนุพากย์
คำกริยา “ยัง” → คำกริยากริธา “ยัง”	คำกริยา	คำกริยา คำกริยากริธา			คำกริยากริธา

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ที่ได้จากการวิเคราะห์ผ่านกลไก
ที่ Bybee (2003) เสนอไว้ และการเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ในเชิงประวัติ

จากตาราง คอลัมน์ทางซ้าย คือ การเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ที่ได้จากการวิเคราะห์ผ่านกลไกการสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ และ/หรือกลไกการสูญลักษณะของหมวดคำเดิม ซึ่ง Bybee (2003) ได้เสนอไว้ ส่วนคอลัมน์ทางขวา คือ พัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” ในสมัยต่าง ๆ

เมื่อพิจารณาจากแถวที่ 1 การเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ที่วิเคราะห์ผ่านกลไก ของ Bybee (2003) คือ การเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลักไปเป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ การเปลี่ยนแปลงนี้มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” กล่าวคือ ในสมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ปรากฏทั้งคำกริยา “ยัง” และคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” แต่เมื่อมาถึงในสมัยปัจจุบันก็เหลือ คำว่า “ยัง” ที่เป็นคำช่วยหน้ากริยาเพียงอย่างเดียว

แถวที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ที่วิเคราะห์ผ่านกลไก ของ Bybee (2003) คือ การเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลักไปเป็นคำบุพบท “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ การเปลี่ยนแปลงนี้มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” กล่าวคือ ในสมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 ปรากฏทั้งคำกริยา “ยัง” และคำบุพบท “ยัง” แต่เมื่อมาถึงในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 สมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 และสมัยปัจจุบันก็เหลือคำว่า “ยัง” ที่เป็นบุพบทเพียงอย่างเดียว

แถวที่ 3 การเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ที่วิเคราะห์ผ่านกลไก ของ Bybee (2003) คือ การเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลักไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ การเปลี่ยนแปลงนี้มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” กล่าวคือ ในสมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ปรากฏทั้งคำกริยา “ยัง” และคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” แต่เมื่อมาถึงในสมัยปัจจุบันก็เหลือคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์เพียงอย่างเดียว

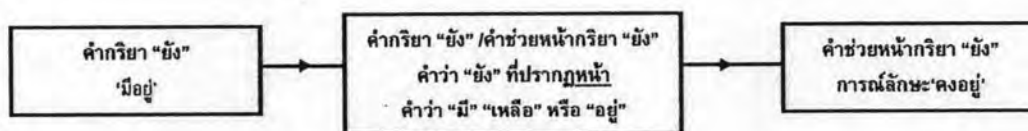
ส่วนแถวที่ 4 การเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ที่วิเคราะห์ผ่านกลไก ของ Bybee (2003) คือ การเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายประจำคำ ไปเป็นคำว่า “ยัง” ที่ความหมายทางไวยากรณ์ ได้แก่ ความหมายบ่งการิต อย่างไรก็ตามคำว่า “ยัง” ที่แสดงความหมายบ่งการิตนี้ ก็ยังคงมีสถานะเป็นคำกริยาอยู่ การเปลี่ยนแปลงนี้มีทิศทางที่สอดคล้องกับพัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” กล่าวคือ ในสมัยสุโขทัยปรากฏเฉพาะคำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายประจำคำ ต่อมาในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 และสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ก็ปรากฏทั้งคำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายประจำคำ และคำกริยาการิต “ยัง” จากนั้นในสมัยปัจจุบันก็เหลือคำกริยาการิต “ยัง” เพียงอย่างเดียว

5.2 เส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง”

จากการวิเคราะห์กลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” และพัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” ทำให้สรุปได้ว่าคำว่า “ยัง” มีเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์จำนวน 4 เส้นทาง ดังนี้

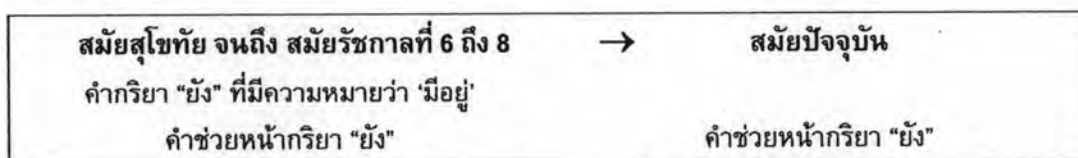
5.2.1 คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ → คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

เส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” นี้ เริ่มจากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว เมื่อคำกริยา “ยัง” นี้ไปปรากฏร่วมกับคำกริยาอื่น ได้แก่ คำกริยา “มี” หรือ “เหลือ” หรือ คำกริยา/คำช่วยหน้ากริยา “อยู่” ในตำแหน่งหน้าคำเหล่านี้ ส่งผลให้มีคุณสมบัติของคำ 2 ชนิด คือเป็นคำกริยาตัวแรกในกริยาที่เรียงต่อกันแบบคำซ้อนเพื่อความหมายก็ได้ หรือเป็นคำช่วยหน้ากริยาก็ได้ จากจุดนี้เองที่ทำให้เห็น “รอยต่อ” ระหว่างคำทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ ขั้นสุดท้าย คำว่า “ยัง” ได้สูญเสียความเป็นคำกริยาไปอย่างสมบูรณ์ จนสามารถพิจารณาให้เป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ได้เพียงอย่างเดียวในที่สุด เส้นทางการดังกล่าวไปข้างต้นสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 39 แสดงเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์
จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

เมื่อนำเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ข้างต้น มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลเชิงประวัติ สามารถสรุปได้ดังนี้

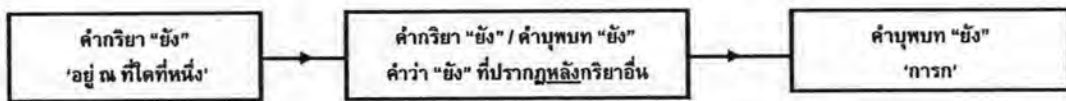
แผนภูมิที่ 40 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติ
ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และคำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่า คำว่า “ยัง” เข้าสู่กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์แล้ว ตั้งแต่สมัยสุโขทัย เพราะในสมัยสุโขทัยปรากฏให้เห็นทั้งคำหลักอย่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ และคำไวยากรณ์อย่างคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” และการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในเส้นทางการนี้เป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้วในสมัยปัจจุบัน เนื่องจากในสมัยปัจจุบันไม่ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นคำหลัก ปรากฏแต่เพียงคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์เท่านั้น

กลไกสำคัญที่อยู่เบื้องหลังเส้นทางนี้ ได้แก่ กลไกการเกิดความหมายทั่วไป กลไกการสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ และกลไกการสูญลักษณะของหมวดคำเดิม ทั้ง 3 กลไกนี้เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้คำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลัก กลายเป็นคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์

5.2.2 คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ → คำบุพบท “ยัง”

เส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ไปเป็นคำบุพบท “ยัง” นี้ เริ่มจากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ซึ่งปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว เมื่อคำกริยา “ยัง” นี้ไปปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาอื่น ส่งผลให้มีคุณสมบัติของคำ 2 ชนิด คือ เป็นคำกริยาตัวสุดท้ายของกริยาเรียงก็ได้ หรือเป็นเพียงคำบุพบทก็ได้ จากจุดนี้เองที่ทำให้เห็น “รอยต่อ” ระหว่างคำทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ ขั้นสุดท้าย คำว่า “ยัง” ได้สูญเสียความเป็นคำกริยาไปอย่างสมบูรณ์ จนสามารถพิจารณาให้เป็นคำบุพบท “ยัง” ได้เพียงอย่างเดียวในที่สุด เส้นทางดังที่กล่าวไปข้างต้นสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 41 แสดงเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์

จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ไปเป็นคำบุพบท “ยัง”

เมื่อนำเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ข้างต้น มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลเชิงประวัติ สามารถสรุปได้ดังนี้

สมัยสุโขทัยและสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 → สมัยรัชกาลที่ 4 ถึง 5 จนถึง สมัยปัจจุบัน
คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’
คำบุพบท “ยัง” แสดงความหมายบ่ง ‘การกต่าง ๆ’ คำบุพบท “ยัง” แสดงความหมายบ่ง ‘การกต่าง ๆ’

แผนภูมิที่ 42 แสดงพัฒนาการของคำว่า “ยัง” ในเชิงประวัติ

ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ และคำบุพบท “ยัง”

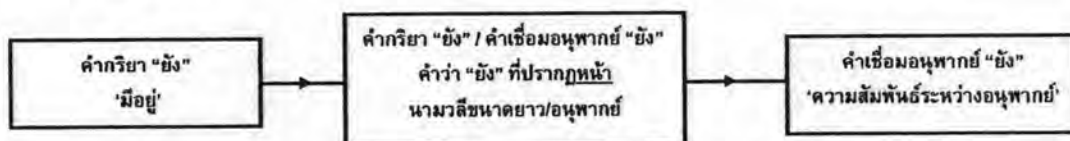
จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่าคำว่า “ยัง” เข้าสู่กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์แล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัย เพราะในสมัยสุโขทัยปรากฏให้เห็นทั้งคำหลักอย่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ และคำไวยากรณ์อย่างคำบุพบท “ยัง” และการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในเส้นทางนี้ เป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้วตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เนื่องจากตั้งแต่สมัยนี้เป็นต้นมา ไม่ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ซึ่งเป็นคำหลักปรากฏแต่เพียงคำบุพบท “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ เท่านั้น

กลไกสำคัญที่อยู่เบื้องหลังเส้นทางนี้ ได้แก่ กลไกการเกิดความหมายทั่วไป กลไกการสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ และกลไกการสูญลักษณะของ

หมวดคำเดิม ทั้ง 3 กลไกนี้เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้คำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลัก กลายเป็นคำบุพบท “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ ส่วนกลไกการขยายความหมายเชิงอุปลักษณะเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้คำไวยากรณ์อย่างคำบุพบท “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลีได้หลากหลายขึ้น

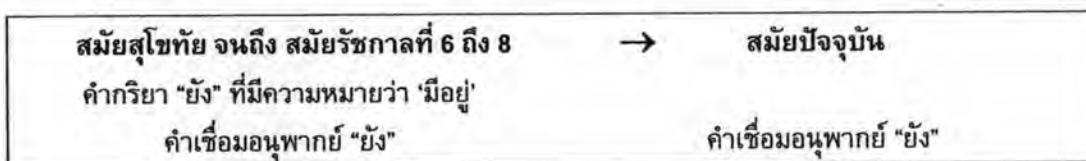
5.2.3 คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ → คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

เส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” นี้ เริ่มจากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งมีตำแหน่งอยู่นำนามวลีที่เป็นประธาน เมื่อคำว่า “ยัง” ไปปรากฏหน้าหน่วยที่สามารถพิจารณาว่าเป็นนามวลีขนาดยาวก็ได้หรือเป็นอนุพากย์ก็ได้ หรือไปปรากฏหน้านามวลีที่สามารถพิจารณาว่าเป็นประธานของกริยาก็ได้หรือเป็นแก่นความของอนุพากย์ก็ได้ ส่งผลให้คำว่า “ยัง” มีคุณสมบัติของคำ 2 ชนิด คือ เป็นคำกริยาที่มีตำแหน่งนำนามวลีที่เป็นประธานก็ได้ หรือเป็นเพียงคำเชื่อมอนุพากย์ที่มีตำแหน่งหน้าอนุพากย์ก็ได้ จากจุดนี้เองที่ทำให้เห็น “รอยต่อ” ระหว่างคำทั้ง 2 ชนิดนี้ ขั้นสุดท้าย คำว่า “ยัง” ก็ได้สูญเสียความเป็นคำกริยาไปอย่างสมบูรณ์ จนสามารถพิจารณาให้เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ได้เพียงอย่างเดียวในที่สุด เส้นทางการกล่าวไปข้างต้นสามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 43 แสดงเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

เมื่อนำเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ข้างต้น มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลเชิงประวัติ สามารถสรุปได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 44 แสดงพัฒนาการของคำว่า “ยัง” ในเชิงประวัติ ของคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่าคำว่า “ยัง” เข้าสู่กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์แล้ว ตั้งแต่สมัยสุโขทัย เพราะในสมัยสุโขทัยปรากฏให้เห็นทั้งคำหลักอย่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ และคำไวยากรณ์อย่างคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” และการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในเส้นทางนี้ ในปัจจุบันเป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้ว เนื่องจากในปัจจุบันไม่ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นคำหลัก ปรากฏแต่เพียงคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์เท่านั้น

กลไกสำคัญที่อยู่เบื้องหลังเส้นทางนี้ ได้แก่ กลไกการเกิดความหมายทั่วไป กลไกการสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ และกลไกการสูญลักษณะของหมวดคำเดิม ทั้ง 3 กลไกนี้เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้คำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลัก กลายเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ นอกจากนี้กลไกการเกิดความหมายทั่วไป ก็ยังเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้คำไวยากรณ์อย่างคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ปรากฏในบริบทที่หลากหลายขึ้นด้วย

5.2.4 คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ → คำกริยากริิต “ยัง”

เส้นทางการเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำกริยากริิต “ยัง” นี้ เริ่มจากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายประจำคำ ซึ่งคำกริยาที่น่าจะเป็นกริยาต้นกำเนิดของคำกริยากริิต “ยัง” นี้ ได้แก่ คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ และเมื่อคำกริยา “ยัง” ปรากฏในโครงสร้างกริิต [‘ยัง’ + นามวลี + ‘ให้’ + กริยาวลี] ก็ทำให้สูญเสียดความหมายประจำคำไป และไปแสดงความหมายบ่งกริิตซึ่งเป็นความหมายทางไวยากรณ์แทน

ตัวอย่างของคำว่า “ยัง” ที่ทำให้เห็น “รอยต่อ” ระหว่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ และคำกริยากริิต “ยัง” ได้แก่

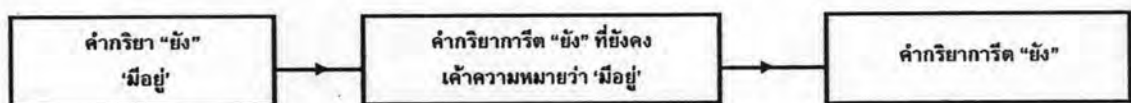
(74) *สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรกำหนดหน้าที่ของคนไทย ในขณะที่ประเทศไทยต้องเข้าทำการรบขึ้นไว้ เพื่อปฏิบัติการให้ถูกต้องตามแผนการของราชการ และเพื่อยังความเป็นไทยให้คงอยู่ตลอดไป*

(กฎหมาย)

(Thai Concordance Online)

ตัวอย่างที่ (74) เป็นตัวอย่างของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยากริิต แต่ยังคงเค้าความหมายว่า ‘มีอยู่’ อยู่

เส้นทางการเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำกริยากริิต “ยัง” สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 45 แสดงเส้นทางการเปลี่ยนแปลง

จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำกริยากริิต “ยัง”

เมื่อนำเส้นทางการเปลี่ยนแปลงข้างต้น มาพิจารณาร่วมกับข้อมูลเชิงประวัติ สามารถสรุปได้ดังนี้

สมัยสุโขทัย	→	สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึง 8	→	สมัยปัจจุบัน
คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’		คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ คำกริยากริิต “ยัง”		คำกริยากริิต “ยัง”

แผนภูมิที่ 46 แสดงพัฒนาการของคำว่า “ยัง” ในเชิงประวัติ
จากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำกริยากริิต “ยัง”

จากแผนภูมิแสดงให้เห็นว่าคำว่า “ยัง” เริ่มขยายขอบเขตทางไวยากรณ์ไปเป็นคำกริยากริิต “ยัง” หลังสมัยสุโขทัย ซึ่งได้แก่ สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 และสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 เพราะในสมัยเหล่านี้ปรากฏทั้งคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และคำกริยากริิต “ยัง” จากนั้นในสมัยปัจจุบันก็แสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงในเส้นทางนี้เป็นไปอย่างสมบูรณ์แล้ว เพราะในสมัยปัจจุบันไม่ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ แล้ว ปรากฏแต่คำกริยากริิต “ยัง” เพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงของเส้นทางนี้ก็ยังไม่ข้ามขอบเขตไปสู่คำไวยากรณ์ หรือยังอยู่ในขอบเขตของคำหลักอย่างคำกริยาอยู่

กลไกสำคัญที่อยู่เบื้องหลังเส้นทางนี้ ได้แก่ กลไกการวิเคราะห์ใหม่ และการดูดซับความหมายปริบท ทั้ง 2 กลไกนี้เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้คำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำหลัก กลายไปเป็นคำกริยากริิต “ยัง” ซึ่งเป็นคำกริยาที่แสดงความหมายทางไวยากรณ์ ทั้ง ๆ ที่ยังคงมีสถานะเป็นคำกริยาซึ่งเป็นคำหลักอยู่ นอกจากนี้กลไกการดูดซับความหมายปริบท ก็ยังเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้คำกริยากริิต “ยัง” ซึ่งแต่เดิมต้องปรากฏในโครงสร้างกริิตเท่านั้น สามารถปรากฏเดี่ยวได้

อนึ่ง กิ่งกาญจน์ เทพกาญจน (2549: 101) ได้กล่าวว่า “การผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำกริยานั้น ทำให้คำสูญเสียคุณสมบัติดั้งเดิมของคำกริยาไป แต่การสูญเสียคุณสมบัติดังกล่าวนี้เป็นเรื่องของความมากน้อย (degree) ไม่ใช่เรื่องที่เราจะตัดสินเป็นแบบขาวกับดำว่าคำกริยาคำหนึ่งสูญเสียคุณสมบัติไปทั้งหมดแล้วหรือยังไม่ได้สูญเสียเลย”

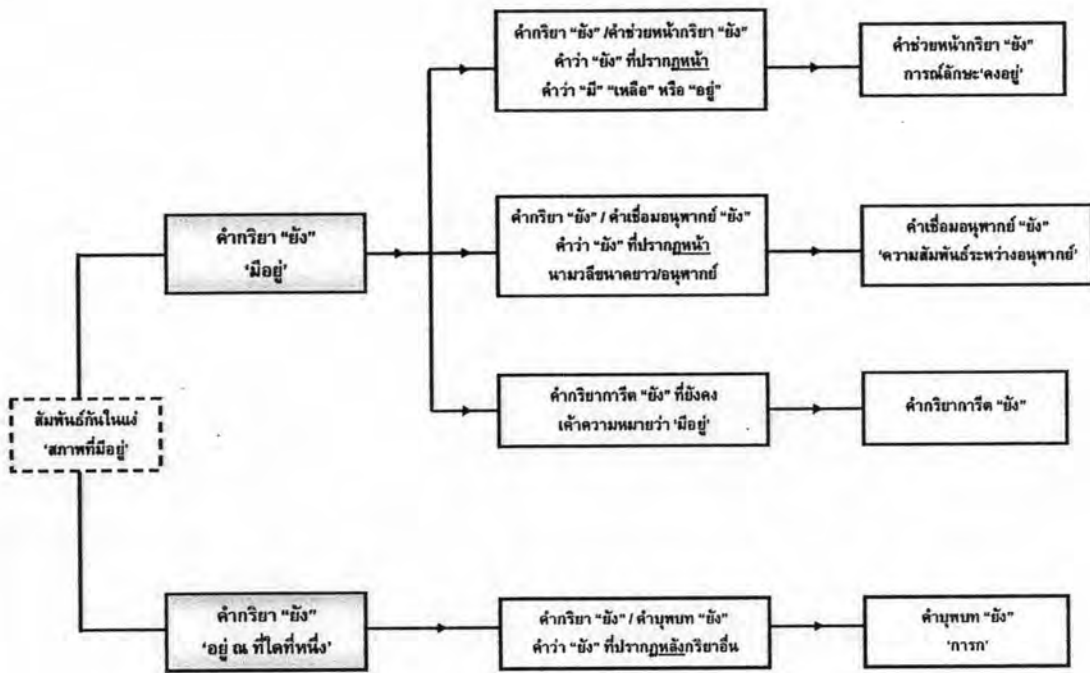
ในกรณีของคำกริยากริิต “ยัง” โดยเฉพาะที่ปรากฏในโครงสร้างกริิต ผู้วิจัยพบว่ามีลักษณะดังที่กิ่งกาญจน์ เทพกาญจน ได้กล่าวไว้ข้างต้น กล่าวคือ คำหลักอย่างคำกริยา “ยัง” เมื่อผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์แล้ว ทำให้มีระดับของความเป็นคำไวยากรณ์เพิ่มขึ้น คือ สูญเสียคุณสมบัติบางส่วนของคำกริยาไป ได้แก่ การแสดงความหมายประจำคำ แต่ได้คุณสมบัติทางไวยากรณ์เพิ่มขึ้น ได้แก่ การแสดงความหมายทางไวยากรณ์บ่งการิิตแทน

เมื่อเปรียบเทียบระดับความเป็นไวยากรณ์ของคำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายประจำคำ ว่า ‘มีอยู่’ กับคำกริยากริิต “ยัง” ซึ่งแสดงความหมายทางไวยากรณ์แล้ว จะถือว่าคำกริยากริิต “ยัง” มีระดับความเป็นไวยากรณ์มากกว่า

สรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงจากคำกริยาที่แสดงความหมายประจำคำไปเป็นคำกริยากริธา "ยัง" นี้ เป็นการสูญคุณสมบัติของคำกริยาไปเพียงบางส่วนเท่านั้น ทำให้คำกริยากริธา "ยัง" ยังคงสถานะเป็นคำหลักอย่างคำกริยาอยู่ ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นคำไวยากรณ์

5.2.5 ความสัมพันธ์ทางความหมายของเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์หรือเส้นทางการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 เส้นทาง

เส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์หรือเส้นทางการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 เส้นทางข้างต้น มีความสัมพันธ์กันทางความหมาย ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 47 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์หรือเส้นทางการเปลี่ยนแปลงทั้ง 4 เส้นทาง

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่าทั้ง 4 เส้นทางมีความสัมพันธ์กันทางความหมาย กล่าวคือ กริยาต้นกำเนิดของทั้ง 4 เส้นทาง ซึ่งได้แก่ กริยา "ยัง" ที่มีความหมายว่า 'มีอยู่' และกริยา "ยัง" ที่มีความหมายว่า 'อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง' มีความสัมพันธ์กันในแง่ 'สภาพที่มีอยู่' หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่าคำกริยาต้นกำเนิดทั้ง 2 ความหมายมีอรรถลักษณะ [+สภาพที่มีอยู่] ร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม จากขอบเขตข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถระบุได้วาระหว่างคำกริยา "ยัง" ที่มีความหมายว่า 'มีอยู่' กับ คำกริยา "ยัง" ที่มีความหมายว่า 'อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง' ความหมายใดเป็นความหมายที่เกิดขึ้นก่อน เพราะตั้งแต่สมัยสุโขทัยก็พบทั้ง 2 ความหมายแล้ว

5.3 ภาพรวมของการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง”

จากการวิเคราะห์เรื่องกลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” และเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ข้างต้น สามารถสรุปภาพรวมของการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ได้ ดังต่อไปนี้

5.3.1 คำว่า “ยัง” ในแต่ละหมวดคำที่ปรากฏในปัจจุบันเป็นคำหลายหน้าที่ (polysemy/polyfunctionality) ไม่ใช่แค่คำพ้องรูปพ้องเสียง (homonymy)

Hopper และ Traugott (2003: 77) ได้กล่าวว่า จากมุมมองของการกลายเป็นคำไวยากรณ์ เราจะสรุปได้ว่าคำที่มีรูปเดียวกันเป็นคำหลายหน้าที่ (polysemy) หากคำที่มีรูปเดียวกันนั้นมีความสัมพันธ์กันทางความหมาย

กรณีที่จะเรียกว่า “polysemy” ได้ คือ กรณีที่คำซึ่งมีรูปเดียวกัน มีความหมายเกี่ยวข้องกัน โดยแสดงความหมายมโนทัศน์ร่วมกัน (Hopper และ Traugott, 2003: 77)

นอกจากคำว่า “polysemy” แล้ว คำที่น่าจะเรียกว่า “คำหลายหน้าที่” ได้เช่นกัน คือ คำว่า “polyfunctionality” ซึ่งหมายถึง กรณีที่คำซึ่งมีรูปเดียวกัน มีความหมายสัมพันธ์กัน และปรากฏอยู่ในหมวดคำที่หลากหลาย (Ruetaivan Kessakul และ Toshio Ohori, 2007: 103-104)

เมื่อเปรียบเทียบนิยามของคำว่า “polysemy” กับ “polyfunctionality” ข้างต้นแล้ว สรุปได้ว่า “polysemy” มีความหมายกว้างกว่า “polyfunctionality” เพราะ “polyfunctionality” มีข้อจำกัดเพิ่มเติมว่า คำรูปเดียวกันซึ่งมีความหมายสัมพันธ์กันนั้น จะต้องปรากฏอยู่ในหมวดคำที่หลากหลายด้วย

หมวดคำและความหมายของคำว่า “ยัง” ซึ่งปรากฏในปัจจุบัน ประกอบด้วย 1) คำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายบ่งการรีด 2) คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายการณลักษณะ ‘คงอยู่’ 3) คำบุพบท “ยัง” ที่แสดงความหมายบ่งการก ‘จุดหมาย’ และ 4) คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์แบบการเสริมและการขัดแย้ง จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” ปรากฏอยู่ได้ถึง 4 หมวดคำหรือแสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ได้ถึง 4 หน้าที่

เมื่อพิจารณาที่ความหมายของคำว่า “ยัง” ในแต่ละหมวดคำซึ่งปรากฏในปัจจุบัน จะพบว่ามีความหมายที่แตกต่างกันค่อนข้างมาก หรือดูเหมือนว่าจะหาความสัมพันธ์ระหว่างความหมายได้ยาก ดังนั้นจึงอาจมีผู้พูดภาษาไทยจำนวนหนึ่งพิจารณาให้เป็นเพียง “คำพ้องรูปพ้องเสียง” หรือ “homonymy” ซึ่งหมายถึงคำที่มีรูปเดียวกัน แต่ความหมายแต่ละความหมายมีความแตกต่างกันหรือไม่มีความเกี่ยวข้องกัน (Hopper และ Traugott, 2003: 77)

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาคำว่า “ยัง” ในเชิงประวัติ ผู้วิจัยพบว่าคำว่า “ยัง” ในหมวดคำทั้ง 4 หมวดคำหรือทั้ง 4 ความหมายข้างต้น มีเส้นทางการเปลี่ยนแปลงหรือเส้นทางการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กันทางความหมาย กล่าวคือ กริยา “ยัง” ที่มีความหมาย

ว่า 'มีอยู่' และกริยา "ยัง" ที่มีความหมายว่า 'อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง' ซึ่งเป็นกริยาต้นกำเนิดของทั้ง 4 เส้นทาง มีความสัมพันธ์กันในแง่ 'สภาพที่มีอยู่' ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสรุปว่าคำว่า "ยัง" ที่ปรากฏในปัจจุบันเป็น "คำหลายหน้าที่" ในที่นี้ คือ เป็นได้ทั้ง "polysemy" และ "polyfunctionality" ไม่ได้เป็นเพียงคำพ้องรูปพ้องเสียง

การเกิดคำหลายหน้าที่ของคำว่า "ยัง" จะมีความแตกต่างจากคำอื่น ๆ เช่น คำว่า "อยู่" กล่าวคือ คำว่า "อยู่" ในปัจจุบันเป็นคำหลายหน้าที่ได้เพราะคำกริยา "อยู่" ซึ่งเป็นคำหลักหรือเป็นคำต้นกำเนิด ยังคงปรากฏใช้ควบคู่ไปกับคำช่วยหน้ากริยา "อยู่" ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์ (มิ่งมิตรศรีประสิทธิ์, 2546) การที่คำเก่ายังไม่ได้สูญหายไป หรือยังคงปรากฏใช้ควบคู่ไปกับคำที่เกิดขึ้นใหม่นี้ ทำให้คำว่า "อยู่" เป็นคำหลายหน้าที่ในปัจจุบันได้

ส่วนในกรณีของคำว่า "ยัง" พบว่า กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ทำให้ คำว่า "ยัง" ในปัจจุบันเป็นคำหลายหน้าที่ และการที่คำว่า "ยัง" มีหน้าที่ทางไวยากรณ์มากถึง 4 หน้าที่ในปัจจุบันนั้น ก็เพราะผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ในเส้นทางที่ต่างกัน ส่วนสาเหตุที่ทำให้คำว่า "ยัง" ในแต่ละหน้าที่ทางไวยากรณ์หรือแต่ละหมวดคำ ดูเหมือนว่าเป็นเพียงคำพ้องรูปพ้องเสียงนั้น เพราะคำกริยาต้นกำเนิดของแต่ละเส้นทาง ไม่ปรากฏใช้ในปัจจุบัน จึงทำให้ดูเหมือนว่าคำว่า "ยัง" ในแต่ละหมวดคำไม่มีความสัมพันธ์กันทางความหมาย อย่างไรก็ตาม การศึกษาในเชิงประวัติก็แสดงให้เห็นว่า คำว่า "ยัง" ในแต่ละหน้าที่ที่มีความสัมพันธ์กันทางความหมาย เพราะคำกริยาต้นกำเนิดของแต่ละเส้นทางมีความหมายที่สัมพันธ์กัน

5.3.2 การกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า "ยัง" เป็นแบบหลายเส้นทาง (multiple paths)

Hopper และ Traugott (2003) ได้กล่าวไว้ว่า ไม่ใช่ทุกกรณีของการกลายเป็นคำไวยากรณ์ที่จะเกิดพัฒนาการแบบหลายเส้นทาง (multiple paths)

พัฒนาการแบบหลายเส้นทางนี้ หมายถึง การแสดงพัฒนาการไปเป็นคำไวยากรณ์ที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 เส้นทางขึ้นไป (Hopper และ Traugott, 2003: 114-115) ลักษณะเช่นนี้ Craig (1991) เรียกว่า "polygrammaticalization"

ในกรณีของคำว่า "ยัง" ผู้วิจัยพบว่าคำกริยา "ยัง" ที่มีความหมายว่า 'มีอยู่' ได้พัฒนาไปเป็นคำไวยากรณ์ 2 หมวด ได้แก่ คำช่วยหน้ากริยาและคำเชื่อมอนุพากย์ โดยพัฒนาการของคำทั้ง 2 หมวดนี้ มีเส้นทางที่แตกต่างกัน อีกทั้งคำกริยา "ยัง" ในความหมายนี้ก็ยังคงได้มีการขยายขอบเขตทางไวยากรณ์ไปเป็นคำกริยากริธา "ยัง" อีกหนึ่งเส้นทางด้วย นอกจากนี้คำกริยา "ยัง" ที่มีความหมายว่า 'อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง' ก็ได้พัฒนาไปเป็นคำไวยากรณ์อีกชนิดหนึ่ง ซึ่งได้แก่ คำบุพบท เมื่อเป็นเช่นนี้จึงสรุปได้ว่ากรการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า "ยัง" เป็นแบบหลายเส้นทาง หรือเป็นแบบ "polygrammaticalization"

อนึ่ง พัฒนาการแบบหลายเส้นทางนี้เอง ที่ทำให้คำว่า “ยัง” ในปัจจุบันเป็นคำหลายหน้าที่ได้ แม้ว่าคำกริยา “ยัง” ซึ่งเป็นคำต้นกำเนิดจะสูญไปแล้วก็ตาม ซึ่งจะแตกต่างจากคำที่มีพัฒนาการแบบเส้นทางเดียว เพราะหากคำนั้นมีพัฒนาการแบบเส้นทางเดียว คำหลายหน้าที่จะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อ คำต้นกำเนิดและคำที่เกิดขึ้นใหม่ต้องปรากฏใช้ควบคู่กันในสมัยเดียวกัน

5.3.3 การกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป (gradual)

Haspelmath (1998) ได้กล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป (gradual) ของการกลายเป็นคำไวยากรณ์จะมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

การกลายเป็นคำไวยากรณ์จะไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน (abrupt) หรือจะไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบข้ามคืน (overnight) แต่จะเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบล่วงเวลา (overtime) โดยจะเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบที่คำได้สูญเสียคุณสมบัติของหมวดคำเดิมและได้รับคุณสมบัติของหมวดคำใหม่ จนกลายเป็นคำในหมวดคำใหม่ การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะเป็นแบบขั้นต่อขั้น (step by step) (Haspelmath, 1998 อ้างถึงใน Campbell, 2001: 147-148)

ในกรณีของคำว่า “ยัง” พบว่ามีลักษณะการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ดังนี้

5.3.3.1 กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” กินเวลาหลายสมัย

เมื่อพิจารณาที่ระยะเวลาในการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” พบว่าการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” ไม่ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน ดังนี้

คำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยาซึ่งเป็นคำหลัก และคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำช่วยหน้ากริยา คำบุพบท และคำเชื่อมอนุพากย์ซึ่งเป็นคำไวยากรณ์นี้ ปรากฏให้เห็นพร้อมกันมาตั้งแต่ในสมัยสุโขทัย แสดงให้เห็นว่า ตั้งแต่สมัยสุโขทัยคำว่า “ยัง” ก็เข้าสู่กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์แล้ว

กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยาไปเป็นคำช่วยหน้ากริยา และกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยาไปเป็นคำเชื่อมอนุพากย์นี้ ได้สิ้นสุดแล้วในสมัยปัจจุบัน เพราะในสมัยปัจจุบันไม่ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของคำไวยากรณ์ทั้ง 2 หมวดนี้ อีก ระยะเวลาที่คำว่า “ยัง” เข้าสู่กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์จนถึงสิ้นสุดกระบวนการนี้ จึงกินเวลาอย่างน้อยตั้งแต่สมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8

ส่วนกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์จากคำกริยาไปเป็นคำบุพบท ได้สิ้นสุดแล้วในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เพราะตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา ก็ไม่

ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ซึ่งเป็นกริยาต้นกำเนิดของคำไวยากรณ์อย่างคำบุพบทอีก ระยะเวลาที่คำว่า “ยัง” เข้าสู่กระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์จนถึงสิ้นสุดกระบวนการนี้ จึงกินเวลาอย่างน้อยตั้งแต่สมัยสุโขทัยเรื่อยมาจนถึงสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงที่เป็นการขยายขอบเขตทางไวยากรณ์ แต่ยังคงอยู่ในขอบเขตของหมวดคำหลักอยู่ อย่างการเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ไปเป็นคำกริยากริติด “ยัง” ก็ใช้เวลานานเช่นกัน กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ดังกล่าวเริ่มตั้งแต่สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 เพราะในสมัยนี้ปรากฏคำกริยากริติด “ยัง” เป็นสมัยแรก โดยปรากฏควบคู่ไปกับคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นคำกริยาต้นกำเนิด แต่ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงนี้ได้สิ้นสุดลงแล้ว เนื่องจากไม่ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของคำกริยากริติด “ยัง” อีก การเปลี่ยนแปลงจากคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ไปเป็นคำกริยากริติด “ยัง” จึงกินเวลาตั้งแต่สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 เรื่อยมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8

5.3.3.2 การปรากฏทั้งคำว่า “ยัง” ที่เป็นไวยากรณ์และคำกริยาต้นกำเนิดของคำไวยากรณ์นั้น ในสมัยเดียวกัน

การปรากฏทั้งคำว่า “ยัง” ที่เป็นไวยากรณ์และคำกริยาต้นกำเนิดของคำไวยากรณ์นั้น ในสมัยเดียวกัน ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป เพราะทำให้เห็นได้ถึงแม้คำไวยากรณ์ซึ่งเป็นคำใหม่จะเกิดขึ้นมา แต่คำกริยาต้นกำเนิดของคำไวยากรณ์นั้นก็ยังคงอยู่ ไม่ได้หายไปทันทีที่คำไวยากรณ์นั้น ๆ เกิดขึ้น ดังนี้

ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 และสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ปรากฏทั้งคำหลักอย่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นคำต้นกำเนิด และคำไวยากรณ์อย่างคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” และคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

ในสมัยสุโขทัย และสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 ปรากฏทั้งคำหลักอย่างคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นคำต้นกำเนิด และคำไวยากรณ์อย่างคำบุพบท “ยัง”

ในสมัยอยุธยาถึงรัชกาลที่ 3 สมัยรัชกาลที่ 4 ถึงรัชกาลที่ 5 และสมัยรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 8 ปรากฏทั้งคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ ซึ่งเป็นคำต้นกำเนิด และคำกริยาที่แสดงความหมายทางไวยากรณ์อย่างคำกริยากริติด “ยัง”

จากข้อมูลพบว่ากว่าคำกริยาต้นกำเนิดจะสูญไปหรือไม่ปรากฏใช้ ก็กินเวลาหลายสมัย เพราะคำกริยา “ยัง” ที่มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ เพิ่งจะไม่ปรากฏใช้ในสมัยปัจจุบัน ส่วนคำกริยาที่มีความหมายว่า ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ ก็เพิ่งจะไม่พบการปรากฏใช้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ถึง รัชกาลที่ 5 เป็นต้นมา

5.3.3.3 การปรากฏคำที่มีคุณสมบัติของคำ 2 ชนิดหรือคำที่ยังคงเค้า ความหมายของคำกริยาดั้งเดิม

ลักษณะที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปอีกกรณีหนึ่ง คือ การปรากฏคำที่มีคุณสมบัติของคำ 2 ชนิด ได้แก่ คำว่า “ยัง” ที่สามารถพิจารณาว่าเป็นได้ทั้ง คำกริยาและคำช่วยหน้ากริยา คำว่า “ยัง” ที่สามารถพิจารณาว่าเป็นได้ทั้งคำกริยาและคำบุพบท และคำว่า “ยัง” ที่สามารถพิจารณาว่าเป็นได้ทั้งคำกริยาและคำเชื่อมอนุพากย์ ทั้งยังมีการปรากฏของคำที่ยังคงเค้าความหมายของคำกริยาดั้งเดิมด้วย ได้แก่ คำกริยากริตรี “ยัง” ที่ยังคงเค้าความหมายว่า ‘มียู่’ ลักษณะดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นการสูญเสียคุณสมบัติของหมวดคำเดิมอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้เกิดจากการสูญเสียคุณสมบัติทั้งหมดไปในคราวเดียว

5.3.4 การกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทาง เดียว (unidirectionality)

Givón (1975: 76) ได้กล่าวถึงสมมติฐานของการกลายเป็นคำไวยากรณ์ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว (unidirectionality) กล่าวคือ การกลายเป็นคำไวยากรณ์จะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพเดิม (irreversible) ได้ ในที่นี้ คือ หน่วยที่แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์จะไม่กลับทิศทางไปเป็นหน่วยที่แสดงเนื้อความได้

นอกจากนี้ Hopper และ Traugott (2003: 16) ยังได้เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวเป็นสมมติฐานที่หนักแน่น (a strong hypothesis) ของการกลายเป็นคำไวยากรณ์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่กลับทิศทางจากคำไวยากรณ์ไปเป็นคำหลักนั้นจะเป็นไปได้ยาก

อย่างไรก็ตาม ก็มีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำในภาษาไทย ซึ่งพบการเปลี่ยนแปลงแบบกลับไปกลับมา ได้แก่ งานวิจัยเรื่องคำบุพบทที่กลายเป็นคำกริยาในภาษาไทย ของราตรี แจ่มนิยม (2546) ซึ่งศึกษาคำบุพบทที่มีรูปเดียวกับคำกริยา จำนวน 23 คำ ในเชิงประวัติ ผลการวิจัยสรุปว่าการเปลี่ยนแปลงของคำทั้ง 23 คำ มี 3 ลักษณะ คือ 1) การเปลี่ยนแปลงจากคำกริยาเป็นคำไวยากรณ์ 2) การเปลี่ยนแปลงจากคำไวยากรณ์เป็นคำกริยาหรือคำไวยากรณ์ และ 3) การเปลี่ยนแปลงที่ไม่ชัดเจน เพราะข้อมูลปรากฏเท่า ๆ กัน แต่อาจจะสันนิษฐานได้ว่าน่าจะเป็นคำกริยามาก่อน ส่วนทิศทางการเปลี่ยนแปลง ก็พบ 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว และการเปลี่ยนแปลงแบบกลับไปกลับมา (ราตรี แจ่มนิยม 2546: 199-200)

เมื่อนำผลการวิจัยของราตรี แจ่มนิยม มาเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงที่เป็นลักษณะสากลของกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ พบว่าผลการวิจัยของราตรีมีส่วนที่ขัดแย้งกับลักษณะที่เป็นสากล 2 ประเด็น ประเด็นแรก คือ ลักษณะการเปลี่ยนแปลงประการที่ 2 ในส่วนที่กล่าวว่า “การเปลี่ยนแปลงจากคำไวยากรณ์เป็นคำกริยา” การเปลี่ยนแปลงลักษณะนี้

เป็นการเปลี่ยนแปลงจากคำไวยากรณ์ไปเป็นคำหลัก ซึ่งกลับทิศกันกับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นสากลของกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ อีกประเด็นหนึ่งที่ขัดแย้ง คือ ส่วนที่กล่าวถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงว่ามีทั้งการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวและการเปลี่ยนแปลงแบบกลับไปกลับมา ผลการวิจัยในประเด็นนี้มีส่วนที่ขัดแย้งเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงตามลักษณะที่เป็นสากลต้องเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวเท่านั้น

ส่วนการศึกษาเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” มีลักษณะที่สอดคล้องกับการเป็นคำไวยากรณ์ตามลักษณะที่เป็นสากล คือ มีการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวเท่านั้น ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

5.3.4.1 คำว่า “ยัง” ผ่านกลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว

คำว่า “ยัง” ผ่านกลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาจำนวน 5 กลไก ได้แก่ การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์ การเกิดความหมายทั่วไป การดูดซับความหมายปริบท การสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่ และการสูญลักษณะของหมวดคำเดิม ทั้ง 5 กลไกถือว่าการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว จากวงความหมายที่มีความเป็นรูปธรรมมากกว่าไปสู่ความหมายที่เป็นนามธรรมมากกว่า

การเกิดความหมายทั่วไปเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว จากคำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงไปกลายเป็นคำที่มีความหมายกลาง ๆ หรือจากคำที่ปรากฏในบริบทที่แคบกลายเป็นคำที่ปรากฏได้ในบริบทที่กว้างกว่า

การดูดซับความหมายปริบทเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว โดยความหมายเดิมจะสูญไป และความหมายใหม่ที่ได้รับจากการปริบทก็จะเกิดขึ้น ซึ่งเป็นความหมายทางไวยากรณ์

การสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบหรือการวิเคราะห์ใหม่เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว จากหน่วยทางภาษาที่มีฐานะสูงกว่าไปเป็นหน่วยทางภาษาที่มีฐานะต่ำกว่า หรือหน่วยที่มีอิสระในด้านการปรากฏ ไปเป็นหน่วยที่ไม่มีอิสระในด้านการปรากฏ (ต้องปรากฏในโครงสร้างการติดต่อเท่านั้น)

การสูญลักษณะของหมวดคำเดิมเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว โดยคำหลักค่อย ๆ สูญคุณสมบัติไป และได้รับคุณสมบัติใหม่จากหมวดคำไวยากรณ์

การเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวของทั้ง 5 กลไกข้างต้น สามารถสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี

กลไกการเปลี่ยนแปลงภาษา	ลักษณะการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว
การขยายความหมายเชิงอุปลักษณ์	วงความหมายที่มีความเป็นรูปธรรมมาก → นามธรรมมาก
การเกิดความหมายทั่วไป	ความหมายเฉพาะเจาะจง → ความหมายกลาง ๆ ปรากฏในบริบทได้แคบกว่า → กว้างกว่า
การดูดซับความหมายบริบท	ความหมายเดิม → ความหมายใหม่ซึ่งเป็นความหมายทางไวยากรณ์
การสูญฐานะของโครงสร้างในหน่วยประกอบ / การวิเคราะห์ใหม่	หน่วยทางภาษาที่มีฐานะสูงกว่า → ต่ำกว่า หน่วยที่มีอิสระในด้านการปรากฏ → ไม่มีอิสระ
การสูญลักษณะของหมวดคำเดิม	คุณสมบัติของหมวดคำหลัก → คุณสมบัติของหมวดคำไวยากรณ์

ตารางที่ 9 แสดงการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวของกลไกการเปลี่ยนแปลงภาษา
ที่เกิดขึ้นในกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง”

5.3.4.2 เส้นทาง การเปลี่ยนแปลงหรือเส้นทาง การกลายเป็นคำไวยากรณ์ ของคำว่า “ยัง” เป็นแบบทิศทางเดียว

เส้นทาง การเปลี่ยนแปลงหรือเส้นทาง การกลายเป็นคำไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง”

มี 4 เส้นทาง ได้แก่

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ → คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง’ → คำบุพบท “ยัง”

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ → คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

คำกริยา “ยัง” ที่มีความหมาย ‘มีอยู่’ → คำกริยากริยิต “ยัง”

เส้นทาง 3 เส้นทางแรกเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวจากคำหลัก ชนิดคำกริยา
ไปเป็นคำไวยากรณ์ ชนิดคำช่วยหน้ากริยา คำบุพบท และคำเชื่อมอนุพากย์ ตามลำดับ

ส่วนเส้นทางสุดท้าย แม้จะเป็นเส้นทางที่ยังอยู่ในขอบเขตของหมวดคำหลัก แต่เส้นทางนี้
ก็เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว จากคำกริยาที่แสดงความหมายประจำคำไปเป็นคำกริยา
ที่แสดงความหมายทางไวยากรณ์ การเปลี่ยนแปลงนี้แสดงให้เห็นการขยายขอบเขตทาง
ไวยากรณ์ของคำหลักอย่างคำกริยา

5.3.4.3 พัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” เป็นแบบการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว

พัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” เป็นแบบการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว มีลักษณะดังนี้

สุโขทัย	อยุธยา – ร.3	ร.4 – ร.5	ร.6 – ร.8	ปัจจุบัน
	คำกริยา “ยัง” (“มีอยู่”) คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”			คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”
คำกริยา (“อยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง”) คำบุพบท “ยัง”	คำบุพบท “ยัง”			
	คำกริยา “ยัง” (“มีอยู่”) คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”			คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”
คำกริยา “ยัง” (“มีอยู่”)	คำกริยา “ยัง” (“มีอยู่”) คำกริยากริตรีต “ยัง”			คำกริยากริตรีต “ยัง”

ตารางที่ 10 แสดงพัฒนาการในเชิงประวัติของคำว่า “ยัง” ที่แสดงการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว

จากตารางจะเห็นว่าในอดีตปรากฏคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำหลักอย่างคำกริยา ทั้งคำกริยาที่แสดงความหมายประจำคำ และคำกริยาที่แสดงความหมายบ่งการีต อีกทั้งยังปรากฏคำไวยากรณ์อย่างคำช่วยหน้ากริยา คำบุพบท และคำเชื่อมอนุพากย์ ด้วย เมื่อมาถึงในสมัยปัจจุบัน ไม่ปรากฏคำกริยา “ยัง” ที่แสดงความหมายประจำคำ ปรากฏแต่เพียงคำกริยา “ยัง” ซึ่งแสดงความหมายทางบ่งการีตซึ่งปรากฏในใช้บริบทที่จำกัด¹ และคำว่า “ยัง” ที่อยู่ในหมวดคำไวยากรณ์เท่านั้น จึงสรุปการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียวได้ว่า ยิ่งเข้าไปใกล้สมัยปัจจุบันมากเท่าไร ความหมายของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยามีแนวโน้มการปรากฏใช้น้อยลง

จากที่กล่าวไปข้างต้น สรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบทิศทางเดียว จากคำหลักไปเป็นคำไวยากรณ์ หรือจากคำหลักที่มีความหมายประจำคำไปเป็นคำหลักที่มีระดับความเป็นไวยากรณ์มากขึ้น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ยังมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปด้วย ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของคำว่า “ยัง” ในการศึกษาครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ตามลักษณะที่เป็นสากล

¹ในที่นี้ คือ ปรากฏใช้ในภาษาเขียนบางประเภท ไม่ได้ปรากฏใช้ในภาษาพูดโดยทั่วไป